ABC Certified THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) اربع 11 فيبروري 2026ع 22 شعبان المعظم 1447ھ صفحا 6 - ملھ 30 وپيا شمارو (180)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

Daily Ibrat Karachi Wednesday 11th February 2026
سال (18) اربع 11 فيبروري 2026ع 22 شعبان المعظم 1447ھ صفحا 6 - ملھ 30 وپيا شمارو (143)
Daily Ibrat Hyderabad Wednesday 11th February 2026

سنڌ اسيمبلي شراب جي وڪري تي پابندي ۽ لائسنس رد ڪرڻ واري متحده ميمبر جي رٽ رد ڪري ڇڏي

”ڪراچي جي سمنڊ ۾ گندو پاڻي ڇڏيو پيو وڃي جنهن جي ڪري سمنڊ ۾ سنگين آلودگي پيدا ٿي رهي آهي، ڪراچي جي سيوريج ۽ گندي پاڻي جي علاج کي بهتر بڻايو وڃي“ متحده ميمبر عامر صديقي جي رٽ پڙ رد

سنڌ ۾ پلاسٽڪ جي ٿيلهين تي مڪمل پابندي آهي، وڏيون ڪمپنيون ڪاغذن ڏانهن منتقل ٿي ويون آهن ۽ ڪجھ ڪمپنين عدالت سان رابطو ڪيو آهي: سيد حسين شاهه

سنڌ ۾ تمر جا ٻوٽا لڳايا ويا آهن، ڪراچي، بدين ۽ ٺٽي جي ساحلي لائينن تي 54 هزار ڪان وڌيڪ وڻ لڳايا ويا آهن ۽ وڏين صنعتن کي وڻ لڳائڻ جي ضرورت آهي

ماحولياتي خلاف ورزين لاءِ چهه سئو ڪان وڌيڪ ڪارروائيون ڪيون ويون آهن، ڪاٽي ۾ سڀئي نوڪريون ميرٽ تي ڏنيون ويون آهن، هن وقت اِجا ٻه هڪ جاءِ خالي آهي جيڪا سنڌ پبلڪ سروس ڪميشن ذريعي پري ويندي

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو/ مجيد عباسي) سنڌ اسيمبلي جو اجلاس اسپيڪر سيد اويس قادر شاهه جي صدارت هيٺ ٿي گذريو سنڌ اسيمبلي جي اجلاس ۾ اڳاري ڏينهن پرائيويٽ ميمبرن جي ڏينهن جي موقعي تي مخالف ڌر جي ميمبرن پاران پيش ڪيل سپٽي قراردادون رد ڪيون ويون ۽ انهن مان ڪا به منظور نہ ٿي سگهي. ايم ڪيو ايم ميمبر عامر صديقي پنهنجي بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

افغانستان مان دهشتگردي ۽ واپارگڏ نٿا هلي سگهن: طارق فضل

سرحدي رستي جي بندش کان پوءِ 1100 کان وڌيڪ پاڪستاني وطن واپس آيا آهن

اڪتوبر 2025ع ۾ مداخلت ۽ پاڪستاني چوڪين تي حملن کان پوءِ سرحد بند ڪئي وئي هئي

اسلام آباد (آئي پي پي) پارلياماني معاملن بابت وفاقي وزير ڊاڪٽر طارق فضل چوڌري چيو آهي تہ افغانستان مان دهشتگردي ۽ بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف نئين قائم ٿيل بئنڪ رقامي اسلامڪ بئنڪ جي چيئرمين عبدالله المعياري کي رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ ڏئي رهيو آهي

پي ٽي آءِ باني کي جيل ۾ دستياب سهولتن جو جائزو وٺڻ لاءِ ايڊووڪيٽ سلمان صفدر فرينڊ آف دي ڪورٽ مقرر

اسلام آباد (آئي پي پي) سپريم ڪورٽ تحريڪ انصاف جي باني خلاف توشہ خانو فوجداري ڪيس جي ٻڌڻي دوران جيل ۾ سندس موجوده صورتحال ۽ دستياب بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف انڊونيشيا جي سيڙپڪاري واري وزير روشن روسلاڻي سان هٿ ملائي رهيو آهي

پاڪستان ۽ انڊونيشيا ۾ اقتصادي ۽ سيڙپڪاري لاڳاپن کي وڌائڻ تي اتفاق

نائب وزيراعظم اسحاق ڊار ۽ انڊونيشيا جي وزير ۾ وفدن جي سطح تي ڳالهہ ٻولهہ ٿي

گڏيل سيڙپڪاري پاڪستان – انڊونيشيا حصيداري کي هٿي ڏيڻ لاءِ اهم محرڪ ثابت ٿي سگهي ٿي

اسلام آباد (آئي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار انڊونيشيا جي سيڙپڪاري ۽ ڊائون اسٽريم بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

صوبائي ڪابينا پاران پرڏيهہ رهندڙ پاڪستانين کي جائيداد جي خريداري ۾ سهولتون ڏيڻ ۽ لاڙڪاڻي ۾ سبزي منڊي قائم ڪرڻ جي منظوري

پاڪستاني سفارت خانن ۽ مشنز ۾ آن لائن سيل ڊيڊ جاري ڪرڻ جي دائري کي وڏيو وينڊو اوورسيز پاڪستانين کي رجسٽريشن آفيسن ۾ ذاتي حاضري کان ڇوٽ حاصل ٿيندي

ٽوئيٽ جو عمل نادرا سان ڳنڍيل اي-رجسٽريشن سسٽم ذريعي ڪيو ويندو جنهن تحت آڱرين جا نشان ۽ چهري جي سڃاڻپ جي سهولت ڪنهن بہ سب رجسٽرار آفيس يا پيپلز سروس سينٽر ۾ دستياب هوندي

اگوٺي علاالدين پارڪ جي 18 ايڪڙ زمين کي سطح زمين تي بس ڊيپو طور استعمال ڪرڻ لاءِ سينيئر ٽرانسپورٽ وزير، مڪاني حڪومت جي وزير ۽ ميئر ڪراچي کي جي مفاد ۾ گڏجي ويهي هن معاملي تي فيصلو ڪرڻ جي هدايت

ٽريفڪ پڄڪرين جي چالانن (اي-ٽڪيٽن) جي تيز تر فيصلي لاءِ ڪابينا صوبي ۾ ڪنزيومر ڪورٽن کي ٽريفڪ ڪورٽس قرار ڏيڻ جي منظوري ڏني: هاءِ ڪورٽ جي منظوري بعد اختيارن جو تعين ٿيندو

ماحولياتي تبديلي سان مقابلي ۽ عالمي ماحولياتي ذميوارين جي پوري ڪرڻ لاءِ ڪابينا ضلعي سجاول ۾ 163902 هيڪٽر (405002 ايڪڙ) انٽرٽائيڊل زمين کي محفوظ ٻيلو قرار ڏيڻ جي منظوري ڏني

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه جي صدارت هيٺ صوبائي ڪابينا جو اجلاس ٿيو جنهن ۾ اوورسيز پاڪستانين لاءِ ڊجيٽل پراپرٽي رجسٽريشن، صوبائي اي-اسٽيمپنگ سسٽم جي مقامي سطح تي منتقلي انفراسٽرڪچر سيس ٽڪرار جي حل لاءِ فريم ورڪ، ڪنزيومر ڪورٽن کي ٽريفڪ ڪورٽس قرار ڏيڻ ڪراچي بي آر ٽي ريڊ لائين لاءِ زمين بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

صدر مملڪت پاران پاڪستاني عورتن جي صلاحيت، عزم ۽ حوصلي کي خراج تحسين پيش

عورتون اسان جي ملڪ جي سماجي ۽ معاشي ڍانچي کي مضبوط بڻائين ٿيون: صدر آصف زرداري

اسان جي يونيورسٽين ۽ اعليٰ تعليمي ادارن ۾ داخلا وٺندڙن ۾ عورتن جو انگ اڌ کان وڌيڪ ٿي چڪو آهي

عورتون مسلم دنيا ۾ سائنسي تعاون، صحت ۾ جدت ۽ موسمياتي مسئلن کي منهن ڏيڻ جي صلاحيت ۾ ڪردار ادا ڪري رهيون آهن

اسان جون ڌيئرون مهارت ۽ بلند حوصلي سان اڳتي وڌي رهيون آهن ۽ علم ۽ تحقيق جي ذريعي پاڪستان جي خدمت لاءِ تيار آهن

اسلام آباد (آئي پي پي) صدر آصف علي زرداري پاڪستاني عورتن جي صلاحيت، عزم ۽ حوصلي کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو آهي تہ پاڪستاني عورتون ۽ ڇوڪريون سائنس، ٽيڪنالاجي ۽ جدت جي بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: ازبڪستان جو سفير علي شير تخنيو صدر آصف علي زرداري سان ملاقات ڪري رهيو آهي

ڪراچي پاڪستان يوٿ پارليامينٽ وفد جي صوبائي محتسب سنڌ سان ملاقات

نوجوانن ۽ شاگردن کي محتسب جي آفيس ۽ شڪايتن جي حل جي طريقيڪار بابت آگاهي ڏني

عوامي شڪايتن جو مفت ۽ تيز حل فراهم ڪرڻ صوبائي محتسب جو مقصد آهي: محمد سهيل راجپوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) صوبائي محتسب سنڌ محمد سهيل راجپوت سان پاڪستان يوٿ پارليامينٽ جي وفد سندس آفيس ۾ ملاقات ڪئي وفد ۾ مختلف تعليمي ادارن جا شاگرد ۽ شاگرديائيون شامل هيون بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

پشاور ڪور هيڊ ڪوارٽر ۾ امن امان بابت اعليٰ سطحي اجلاس، امن امان جي صورتحال تي غور

عسڪري ۽ سياسي قيادت جو دهشتگردي خلاف جنگ ۾ گڏجي هلڻ تي اتفاق

وزيراعليٰ سهيل آفريدي جي محسن نقوي ۽ ٻين اسٽيڪ هولڊرن سان ملاقات خوشگوار رهي

اجلاس ۾ قبيلائي ضلعن جي بهتري لاءِ اجتماعي حڪمت عملي اختيار ڪرڻ تي اتفاق ڪيو ويو

پشاور (مانيٽرنگ ڊيسڪ) پشاور ڪور هيڊ ڪوارٽر ۾ امن امان بابت اعليٰ سطحي اجلاس ٿيو جنهن ۾ وفاقي گهرو وزير محسن نقوي، خيبر پختونخواهہ جي وڏي وزير سهيل آفريدي ۽ ڪور ڪمانڊر پشاور شرڪت ڪئي. ذريعن موجب اجلاس ۾ عسڪري ۽ سياسي قيادت دهشتگردي خلاف جنگ ۾ گڏجي هلڻ تي اتفاق ڪيو سهيل آفريدي جي محسن نقوي ۽ ٻين بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

ڪراچي آءِ جي سنڌ جو سي ٽي ڊي جو دورو، دهشتگردي خلاف ڪوششن جو جائزو ورتو

آءِ جي سنڌ کي سي ٽي ڊي جي مجموعي ڪارڪردگي، وسيلن تي بريفنگ ڏني وئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍهو سنڌ جي محڪمہ انسداد دهشتگردي (CTD) جو دورو ڪيو آئي جي بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

غيرقانوني ڪرنسي ايڪسچينج ۾ ملوث 2 جوابدار گرفتار

ڪروڙين روپين جي ملڪي ۽ پرڏيهي ڪرنسي هٿ ڪئي وئي: ايف آءِ اي

اسلام آباد (آئي پي پي) وفاقي تحقيقاتي اداري (ايف آءِ اي) جي ڪمرشل بينڪنگ سرڪل ۽ ڪارپوريٽ ڪرائم سرڪل بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ نوجوان قاهو ڪائي زندگي جو آٿي ڇڏيو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) زمان ٽائون جي بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

نيسلي پاڪستان مسلسل ٻيو ڀيرو او آءِ سي سي آءِ ڪلائيميٽ چيمپيئن ايوارڊ کٽي ورتو

وفاقي وزير ڊاڪٽر مصدق مسعود ملڪ نيسلي جي موسمياتي تبديلي، زيرو ڪاربن، ٻيهر پيدا ٿيندڙ زراعت ۽ ري سائيڪلنگ لاءِ ڪوشش کي ساراهيو

ڪانفرنس ۾ 30 ملڪن جي 200 ڪان وڌيڪ ملٽي نيشنل ڪمپنين جي نمائندن، اعليٰ سرڪاري آفيسرن ۽ مالي ادارن جي نمائندن شرڪت ڪئي

نيسلي پاڪستان گرين هائوس گيس جي اخراج ۾ 50 سيڪڙو گهٽتائي، شمسي توانائي ۽ ري سائيڪلنگ منصوبن ذريعي ماحولياتي پائيداريءَ لاءِ پرعزم

ڪراچي (پ ر) نيسلي پاڪستان کي چوٿين پاڪستان ڪلائيميٽ ڪانفرنس ۾ موسمياتي تبديلي ۽ زيرو ڪاربن، ٻيهر پيدا ٿيندڙ زراعت ۽ ري سائيڪلنگ تي بدل نظامن کي منهن ڏيڻ ۾ ان جي بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

وزيراعليٰ پنجاب جو بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز لاءِ 10 ارب رپيا مدد جو اعلان

مريم نواز بلوچستان جو دورو ڪيو، هن ڪوئيٽا ۾ ايف سي هيڊ ڪوارٽر ۾ تقريب ۾ شرڪت ڪئي

بلوچستان جي عوام جو جذبو ۽ پاڪستان سان وابستگي ساراهہ جوڳي آهي، بلوچستان جي هر ممڪن مدد ڪنداسين: مريم نواز

ڪوئيٽا (مانيٽرنگ ڊيسڪ) وزيراعليٰ پنجاب مريم نواز بلوچستان ۾ سيڪيورٽي فورسز لاءِ 10 ارب رپين جي مدد جو اعلان ڪيو آهي مريم نواز بلوچستان جو دورو ڪيو هن ڪوئيٽا ۾ ايف سي هيڊ ڪوارٽر ۾ تقريب ۾ شرڪت ڪئي جنهن دوران هن سيڪيورٽي فورسز لاءِ 10 ارب رپين بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

اين ايف سي تحت صوبن کي مالي سال جي پهرين ڇهہ ماهي ۾ 36 کرب 16 ارب 98 ڪروڙ رپيا منتقل

پهرين ڇهہ ماهي ۾ اين ايف سي تحت پنجاب کي 17 کرب 96 ارب 22 ڪروڙ 60 لک روپيا ڏنا ويا: ناڻي وزارت

سنڌ کي 9 کرب هڪ ارب 44 ڪروڙ 10 لک روپيا، خيبر پختونخوا کي 5 کرب 86 ارب 5 ڪروڙ 60 لک روپيا منتقل

بلوچستان کي 3 کرب 32 ارب 37 ڪروڙ 50 لک روپين جا فنڊز منتقل ڪيا ويا آهن: جاري ڪيل انگ اکر

اسلام آباد (آئي پي پي) قومي ماليياتي ڪميشن (اين ايف سي) تحت وفاق پاران صوبن کي مالي سال جي پهرين ڇهہ ماهي ۾ 36 کرب 16 ارب 98 ڪروڙ روپين جا فنڊز منتقل ڪيا ويا آهن ناڻي وزارت پاران جاري انگن اکرن موجب پهرين ڇهہ ماهي ۾ اين ايف سي تحت پنجاب کي 17 کرب 96 ارب 22 ڪروڙ 60 لک روپيا، سنڌ کي 9 بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

سنڌ ۾ پوليس ۽ رينجرز جا اهلڪار بہ ڌاڙيلن راڄ کان محفوظ ناهن: ڪاشف شيخ

ميهڙ واقعي ۾ شهيد پوليس اهلڪارن جي قاتلن کي فوري طور تي گرفتار ڪيو وڃي

سنڌ ۾ ڪچي ۽ پڪي جا ڌاڙيل آزاد گهمي رهيا آهن، جڏهن تہ شريف ۽ امن پسند ماڻهو پوليس گردي جو شڪار آهن

ڪراچي (بيورو رپورٽ) امير جماعت اسلامي سنڌ ڪاشف سعيد شيخ ميهڙ ۾ ڪن پوليس اهلڪارن جي قتل جي شديد مذمت ۽ افسوس جو اظهار ڪندي چيو آهي تہ دهشتگردي جي ان واقعي ۾ ملوث ڌاڙيلن بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سينئر صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ سان سيڪريٽري نديم الرحمان ميمڻ ۽ ڊائريڪٽر جنرل معيظ پيرزادو

ڪراچي: ماحوليات وارو وفاقي وزير ڊاڪٽر مصدق ملڪ نيسلي پاڪستان جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر جيسن اواسينا کي ايوارڊ ڏئي رهيو آهي

قومي اسيمبلي اجلاس ۾ صحت واري وزير جي غير موجودگي تي ملڪ ۾ نون پوليو ڪيسن بابت ڏنل ڇڪايو نوٽيس رد

اسلام آباد (آئي پي پي) قومي اسيمبلي اجلاس دوران صحت واري وزير جي غير بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

قومي اسيمبليءَ جي اجلاس ۾ قومي اسيمبلي طريقيڪار جي قاعدي 2007 جي قاعدي 70، 73 ۽ 250 ۾ ترميم منظور ڪري ورتي

اسلام آباد (آئي پي پي) قومي اسيمبليءَ بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: واپار واري وفاقي وزير جام ڪمال سان ڪمبوڊيا جي واپار واري وزير چم نمل ملاقات ڪري رهي آهي

ڪراچي گل پلازه باهہ ڪيس ۾ شفاف جاچ لاءِ انڪوائري ڪميشن ٺاهڻ، جسٽس آغا فيصل سربراهہ مقرر

انڪوائري ڪميشن تعميراتي منظوري، ٽيڪ ۽ بلڊنگ پلان جي پچڪڙين، ايمرجنسي رستن ۽ فائر سيفٽي تي تفصيلي جاچ ڪندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گهرو وزير سنڌ ضياءُ الحسن لنجار جي هدايتن تي گل پلازه باهہ ڪيس ۾ اهم اڳڀرائي سامهون آئي بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

ڪرنگي ۾ ٿري ايم پي او تحت پيش آيل واقعو انتهائي شرمناڪ آهي: حليم عادل شيخ

پي ٽي آءِ ڪراچي جي صدر راجا اظهر ۽ اڳواڻ فهيم خان کي غيرقانوني طور گرفتار ڪيو ويو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ هاءِ ڪورٽ جي آئيني بينچ ۾ ٿري ايم پي او تحت تحريڪ انصاف جي ڪارڪنن جي نظر بندي خلاف داخل درخواستن تي ٻڌڻي ٿي ٻڌڻي دوران پي ٽي آءِ سنڌ جي صدر حليم عادل شيخ بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

ڪراچي سرڪاري گرلز ڪاليجن ۾ بغير اجازت تصويرون ڪڍڻ ۽ سوشل ميڊيا تي شيئر ڪرڻ تي پابندي

ڪاليج ايجوڪيشن ڪاٿو فيس بڪ، واٽس ايپ ۽ ٻين ڊجيٽل پليٽ فارمز تي بغير اجازت فوٽوگرافي کي قابل سزا ڏوهہ قرار ڏنو

خلاف ورزي ڪندڙ پرنسپلز ۽ عملو ڪاٿي سطح تي تاديبي ڪارروائي سان گڏ قانوني ڪارروائي کي پڻ منهن ڏيندا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي ڪاليج ايجوڪيشن ڪاٿي عورت استادن، ليڪچررز ۽ شاگرديائين جون تصويرون بنا اجازت ڏاهڻ ۽ سوشل ميڊيا تي شيئر ڪرڻ جي وڌندڙ واقعن جو سخت نوٽيس وٺندي صوبي جي بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

استادن جي گريڊ 21 ۾ ترقين لاءِ تجويز ڪيل ”5 ٽيئر پروموشن فارمولي“ تي اڳڀرائي

قائم ڪيل ڪميٽي جو سفارشن جي توثيق ڪندي منظوري لاءِ اعليٰ اختيارين ڏانهن موڪلڻ جو فيصلو

فارمولي تحت گريڊ 21 جي سيٽن ۾ اضافو ڪيو ويندو، پروموشن جي تناسب ۾ پڻ ردوبدل ڪيو ويندو: نديم الرحمان ميمڻ

نئين ڍانچي سان استادن جي حوصلي افزائي ٿيندي، اداري جي ڪارڪردگي وڌندي ۽ تعليمي معيار ۾ بهتري ايندي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي ڪاليج ايجوڪيشن ڪاٿي ۾ استادن جي گريڊ 21 ۾ ترقين لاءِ تجويز ڪيل ”5 ٽيئر پروموشن فارمولي“ تي اهم اڳڀرائي ٿي آهي جنهن تي قائم ڪيل ڪميٽي سفارشن جي توثيق بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

نيشنل جوڊيشل اينالٽڪس ڊيش بورڊ عدالتي نظام ۾ شفافيت ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو: چيف جسٽس آف پاڪستان

پاڪستان ۾ عدالتي سڌارن جي سفر ۾ هڪ اهم سنگ ميل طور تي نيشنل جوڊيشل اينالٽڪس ڊيش بورڊ باضابطہ جاري ڪيو ويو

ڊيش بورڊ لا اينڊ جسٽس ڪميشن آف پاڪستان نيشنل انفارميشن ٽيڪنالاجي بورڊ (اين آءِ ٽي بي) جي فني سهڪار سان تيار ڪيو ويو آهي

ڊيش بورڊ عدالتي ڊيٽا کي هڪ جامع ۽ مربوط نظام ۾ سمائي فيصلا سازي، اسٽريٽجڪ منصوبابندي ۽ اداره جاتي احتساب کي اثرائتو بڻائيندو: جسٽس محمد علي مظهر

اسلام آباد (آئي پي پي) چيف جسٽس آف پاڪستان جسٽس يحيٰ آفريدي چيو آهي تہ نيشنل جوڊيشل اينالٽڪس ڊيش بورڊ عدالتي نظام ۾ شفافيت، ڪارڪردگيءَ جي نگراني ۽ باخبر پاليسي سازي کي بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: چيف جسٽس ۽ سپريم ڪورٽ جا جج هاءِ ڪورٽ جي چيف جسٽسن سان گڏ جوڊيشل پرفارمنس اينالٽڪس ڊيشبورڊ جي افتتاحي تقريب ۾ شريڪ آهن

نائين عالمي پاڪستان آرمي ٽيم اسپرٽ مقابلا پڄاڻي تي پهتا، تقريب ۾ فيلڊ مارشل بہ شريڪ

عالمي پاڪستان آرمي ٽيم اسپرٽ مقابلا 9 فيبروري 2026ع تي ڪاريان ۾ ڪاميابي سان پڄاڻي تي پهتا

5 فيبروري 2026ع کان شروع ٿيل اهي مشقون پنجاب، پاڪستان جي ٽيم جابلو علائقن ۾ منعقد ڪيون ويون

راولپنڊي (آئي پي پي) چيف آف ڊفينس فورسز ۽ آرمي چيف، فيلڊ مارشل سيد عاصم منير پاڪ آرمي ٽيم اسپرٽ مقابلن ۾ فوجين ۽ فني ٽيم جي ڪوشش جي تعريف ڪندي روايتي تربيتي طريقن بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد ۾ گورنر سنڌ جي سينيٽر علامہ راجا ناصر عباس سان ملاقات

ملاقات ۾ گورنر سنڌ مسجد سانحي جي مذمت ڪندي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪيو

دهشتگرد ڪڏهن بہ پنهنجي ناپاڪ ارادن ۾ ڪامياب نہ ٿيندا: ڪامران ٽيسوري

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ ڪامران خان ٽيسوري پارليامينٽ هائوس اسلام آباد ۾ سينيٽ ۾ مخالف ڌر جي بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: ناڻي وارو وفاقي وزير محمد اورنگزيب تقريب ۾ ڳالهائي رهيو آهي

ورلڊ ڊفينس شو 2026ع ۾ پاڪ فضائيہ جي، جي ايف-17 بلاڪ ٿري ۽ سپر مشاق جي شرڪت

اسلام آباد (آئي پي پي) پاڪ فضائيہ جو جٿو سعودي عرب ۾ منعقد ورلڊ ڊفينس شو 2026ع ۾ شريڪ آهي جنهن ۾ جي ايف جي جديد ترين جي ايف-17 ٿنڊر بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: بينڪ ۽ اي ٽي ايم تان شهرين کي لٽيندڙ گروهہ جا ٽي ڦورو گرفتار

ڪيماڙي ۽ ماڙي پور پوليس ٽيڪنيڪل بنيادن تي ڪارروائي ڪري جوابدارن کي هٿ ڪيو

گرفتار جوابدارن وٽان پستول، موٽر سائيڪلون ۽ ڦريل موبائيل فون برآمد ڪيا ويا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) بينڪ مان رقم ڪڍي نڪرندڙ شهرين کي لٽيندڙ انتهائي مطلوب ڦورو گروهہ کي پوليس گرفتار ڪري بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ڪراچي گوليمار جي علائقي مان عورت جو تشدد ٿيل لاش هٿ

25ورهين جي ڪنزه علاج دوران فوت، مٿي تي زخم ۽ تشدد جا نشان مليا

واقعي بابت مڙس کان بيان ورتا ويا آهن، وڌيڪ جانچ ڪئي پئي وڃي: پوليس

ڪراچي (بيورو رپورٽ) رضويہ پوليس ٿاڻي بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

گهرو وزير ضياءَ الحسن لنجار پي ٽي آءِ ايم پي اي واجد حسين کان معافي ورتي

پوليس کي ڪنهن بہ غير قانوني ڪم جي اجازت ناهي، ذميوارن خلاف ڪارروائي ٿيندي: ضياءُ لنجار

ايس ايچ او ۽ لاڳاپيل عملي کي هٽايو ويو آهي، محمد فاروق جي گرفتاري جي بہ جاچ ڪئي پئي وڃي

شاهراهہ فيصل هڪ اهم هاءِ وي آهي، عدالتن مان حڪم آهن تہ روڊ بلاڪ ڪندڙن خلاف دهشتگردي جا ڪيس داخل ڪيا وڃن

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو/ مجيد عباسي) سنڌ جي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار 8 فيبروري جي احتجاج دوران پوليس جي زيادتي تي پي ٽي آءِ جي ايم پي اي واجد حسين کان معافي ورتي آهي گهرو بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: وزيراعظم يوٿ پروگرام جي چيئرمين راڻا مشهود سان ازبڪستان جي آرٽيفشل انٽيلجنس بابت صلاحڪار ملاقات ڪري رهيو آهي

سياسي اختلاف وساري دهشتگردي خلاف هڪ ٿيڻ جي ضرورت آهي: خواجا آصف

ڪٿي نہ ڪٿي سيڪيورٽي بريچ ٿيندي آهي، اسان کي سيڪيورٽي وڌيڪ سخت ڪرڻ جي ضرورت آهي

پڪ آهي تہ اسان دهشتگردن کي شڪست ڏينداسين ۽ سمورين ڪڙين تي ضرور ضابطو آڻينداسين: وزير دفاع

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) بچاءَ واري وزير خواجہ آصف چيو آهي تہ دهشتگردي خلاف سياسي اختلاف وساري گڏ ٿيڻ جي ضرورت آهي اسلام آباد حملي بابت سوال جي جواب ۾ خواجہ آصف چيو تہ ان ۾ ڪو بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 2

خيرپور ۾ آپريشن جي دٻاءَ سبب وڌيڪ هڪ ڌاڙيل پاڻ کي پوليس جي حوالي ڪيو

ڪيترن ئي ڪيسن ۾ گهربل سڪندر علي ناريجو پاڻ سرينڊر ڪري ڇڏيو آهي: پوليس

جوابدار قتل، چوري، ڌاڙا، ڦر ڦوري، پوليس مقابلن سميت ٻين ڪيترن ئي ڪيسن ۾ گهربل هو

خيرپور(عبدالمجيد ڀنڀرو) ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو ۽ سکر ناصر آفتاب جي حڪم تي ڌاڙيلن خلاف جاري نجات مهراڻ آپريشن بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

ٽنڊوآدم ۾ حيسڪو ملازم بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ سبب زخمي، ڪراچي اسپتال منتقل

ٻاءِ پاس لڳ لائين مين شاهد حسين کي 11 هزار وولٽ جي تارن مان ڪرنٽ لڳو

ڪيس تعلقي اسپتال آندو ويو جتان حالت خراب ٿيڻ تي ڪراچي اسپتال منتقل ڪيو ويو

ٽنڊوآدم (ن ع) حيسڪو سب ڊويزن بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: همدرد فائونڊيشن جي صدر سعديہ راشد نونهال اسيمبلي کي خطاب ڪندي

باقراڻي ويجهو ٽريڪٽر جي ٽڪر سبب معصوم نينگر فوت، گهر ۾ ڪهرام

ڳوٺ ميان اسحاق ڪوهارو ۾ 10 ورهين جو باغ ڪوهارو زخمي ٿي پيو

زخمي کي اسپتال نيو پئي ويو تہ رستي ۾ فوت ٿي ويو، پوليس ڊرائيور کي گرفتار ڪرڻ جاچ شروع ڪئي

باقراڻي (ن ع) باقراڻي لڳ يونيورسٽي ايٽ آريجا ٿاڻي جي حد ڳوٺ ميان اسحاق ڪوهارو ۾ پٽسن عيوض ملڪي ڊوڙيندڙ ٽريڪٽرن جي ڪمپنيءَ جي ٽريڪٽر جي ٽڪر ۾ ڳوٺ ميان اسحاق ڪوهارو واسي 10 سالا نينگر باغ علي ولد ذوالفقار علي ڪوهارو سخت زخمي ٿي پيو جنهن کي ڳنڀير جوڳي حالت ۾ وارثن ۽ ڳوٺاڻن اسپتال ويا پر معصوم نينگر رستي ۾ ئي بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

نوري آباد ويجهو ٽرالر ۽ ڪار ۾ ٽڪر سبب عورتن ۽ ٻارن سميت 7 ڄڻا زخمي

ايم نائين موٽروي تي حادثي ۾ مزمل، خديجہ، اقرا، ارسل، نورالله ۽ ٻيا زخمي ٿي پيا

پوليس ۽ ريسڪيو ٽيمن پهچي زخمين کي اسپتال منتقل ڪري ٽريفڪ بحال ڪرائي

نوري آباد (ن ع) نوري آباد پرسان ٽريفڪ حادثي سبب ڇهہ ڄڻا زخمي ميرپورخاص کان ڪراچي ويندڙ ڪار ايم-9 موٽروي تي نوري آباد پرسان ٽرالر سان ٽڪرائجي وئي حادثي جي نتيجي ۾ ست ڄڻا زخمي ٿي پيا، جن ۾ ٻہ مرد، ٻي عورتون ۽ ٻہ ٻار شامل هئا زخمين جي سڃاڻپ مزمل خديجہ اقرا ارسل نورالله عبدالمجيد غلام رسول جي نالن سان ٿي اطلاع ملڻ تي ريسڪيو ٽيمون فوري بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ الڳ الڳ حادثن ۾ ٻہ ڄڻا فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

بلڙي شاهہ ڪريم پوليس جي مدرسي ۽ ڳوٺن ۾ ڇاپا، ڪيترائي گرفتار

پوليس ڇاپي ۾ حافظ ولي الله سومري ٻن عورتن کي گرفتار ڪري ورتو

عبدالسلام سومري جي گهر تي ڇاپو هنيو ويو پر ڪا بہ گرفتاري نہ ٿي سگهي

بلڙي شاهہ ڪريم (ت ر) بلڙي پوليس جي وڏن آفيسرن ڏنا واهہ تي واقع مفتي محمد صادق سومري جي مدرسي تي ڇاپو بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

ميهڙ لڳ ڦرواقعي ۾ شهيد ٿيندڙ ٽن پوليس اهلڪارن جي جنازي نماز ادا

جنازي نماز ۾ ڊي آءِ جي حيدرآباد، ايس ايس پي دادو سميت سياسي سماجي اڳواڻن جي شرڪت

اهلڪارن جا جنازا کڻن وقت ماحول سوڳ وارو ٿي ويو، سيڪيورٽي جا انتظام پڻ سخت ڪيا ويا

شهيد اهلڪار عرفان چانڊيو، حفيظ مهيسر ۽ امام الدين ڪوسو جي سرڪاري اعزاز سان تدفين

ميهڙ (ن ع) فريدآباد قاضي عارف روڊ تي ڦر واقعي ۾ شهيد ٿي ويل 3 پوليس اهلڪارن جي جنازي نماز ميهڙ عيد گاهہ ۾ ادا ڪئي وئي، شهيد پوليس اهلڪارن عرفان چانڊيو حفيظ مهيسر امام الدين بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

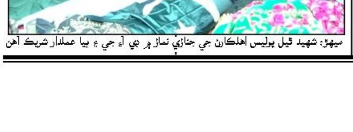

ميهڙ: شهيد ٿيل پوليس اهلڪارن جي جنازي نماز ۾ ڊي آءِ جي ۽ ٻيا عملدار شريڪ آهن

ڪراچي لڳ جهيڙي دوران 55 سالن جو همراهہ قتل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) قائد آباد ٿاڻي جي حد مجيد ڪالوني جي علائقي اسپتال بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

گورنر سنڌ جو دادو ۾ ٽن اهلڪارن جي شهادت تي عقيدت جو اظهار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) گورنر سنڌ ڪامران بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

اي-پروڪيورمينٽ ۽ EPADS سسٽم لاڳو ٿيڻ سان سرڪاري خريداري ۾ شفافيت کي يقيني بڻايو ويندو: ضيا لنجار

سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ ريگوليٽري اٿارٽي جي بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو 46هون اجلاس ڪراچي ۾ ٿي گذريو

پروڪيورنگ ايجنسين جي تربيت، هيلپ ڊيسڪ جي قيام ۽ ماهر ليگل ڪائونسل جون خدمتون فراهم ڪرڻ جا اهم فيصلا

SPPRA جو مضبوط ۽ فعال ڪردار عوامي اعتماد ۽ مالي نظم و ضبط جي قيام لاءِ انتهائي اهم حيثيت رکي ٿو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ ريگوليٽري اٿارٽي (SPPRA) جي بورڊ آف ڊائريڪٽرز جو 46هون اجلاس اڄ ڪراچي ۾ منعقد ٿيو جنهن جي صدارت صوبائي وزير قانون، گهرو ڪاتا ۽ چيئرمين SPPRA بورڊ ضياءُ الحسن لنجار ڪئي. اجلاس ۾ صوبي اندر سرڪاري پروڪيورمينٽ جي مجموعي نظام، پاليسي سڌارن، ڪاتيدار شفافيت ۽ مالي نظم و ضبط سان لاڳاپيل معاملن جو تفصيلي جائزو ورتو ويو اجلاس دوران پروڪيورمينٽ بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

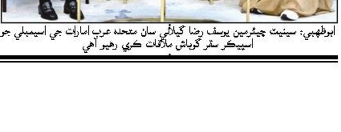

ابوظهبي: سينيٽ چيئرمين يوسف رضا گيلاني سان متحده عرب امارات جي اسيمبلي جو اسپيڪر سقر گوباش ملاقات ڪري رهيو آهي

حيدرآباد جهيڙي جو زخمي نوجوان ڪراچي اسپتال ۾ فوت، لاش رکي ڌرڻو

حالي روڊ الوحيد ڪالوني ۾ مبينا جهيڙي سبب زخمي ٿيل سيف الله گذي دم ڏٺي حوالي ڪيو

مقتول جي وارثن حيدرآباد پريس ڪلب اڳيان لاش رکي احتجاجي ڌرڻو هڻي نعريبازي ڪئي

جوابدار شايان ۽ ٻين فائرنگ ڪري سيف الله کي زخمي ڪيو، پوليس جوابدار گرفتار نٿي ڪري: مظاهرين

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد جي علائقي حالي روڊ جي الوحيد ڪالوني ۾ 15 ڏينهن اڳ مبينا جهيڙي جو زخمي نوجوان زخمن جا سور نہ سهندي ڪراچي جي اسپتال ۾ دم ڏئي ڇڏيو، مقتول جي وارثن بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

بقايا 1 طارق قتل

بقايا 2 منظوري

بقايا 3 اتفاق

بقايا 4 جاکڙ ويڙهه

بقايا 5 مستقبل

بقايا 6 اڳڀرائي

بقايا 7 ٻئي ڏينهن اڏي ڪم

بقايا 8 خواتين

بقايا 9 فوت

بقايا 10 گرفتار

بقايا 11 ضياء لنجار

بقايا 12 ڏرو

بقايا 13 زخمي

بقايا 14 ڪيهار

بقايا 15 پاڻياڻي

بقايا 16 حليم عادل شيخ

بقايا 17 مقرر

بقايا 18 اعلان

بقايا 19 ڪاشف شيخ

بقايا 20 ملاقات

بقايا 21 رٿ رد

بقايا 22 مقرر

بقايا 23 اتفاق

بقايا 24 پيش

بقايا 25 گرفتار

بقايا 26 اڳي چاڙهو

بقايا 27 ڪتي ورتو

بقايا 28 نوٽيس رد

بقايا 29 منظور

بقايا 30 شريڪ

بقايا 31 ملاقات

بقايا 32 گرفتار

بقايا 33 لاش هٿ

بقايا 34 شرڪت

بقايا 35 معافي ورتي

بقايا 36 حوالي ڪيو

بقايا 37 اسپتال منتقل

بقايا 38 نمازادا

بقايا 39 همراهه قتل

بقايا 40 اظهار

Oil & Gas Development Company Limited

OGDCL the energy

INVITATION TO E-BIDS
THROUGH SAP ARIBA DISCOVERY

E-Bids are invited through SAP-Ariba Discovery for the service/material given below under competitive bidding procedure as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) rules:

SR #	TENDER NUMBER	DESCRIPTION	CLOSING DATE & TIME
1.	OGDCL-SCM-LF-PT-PENFD-KBS-311446872-2026	LOW PRESSURE FLANGES	26.02.2026 AT 1130 Hrs
2.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-CnESS-60-3601-312474629-2026	CONSULTANCY SERVICES FOR POST-COMPLETION 3RD PARTY QA/QC INSPECTIONS	27.02.2026 AT 1030 Hrs
3.	OGDCL-SCM-SERVICES-CB-PnP-60-3591-312169449-2026	SERVICES FOR INSTALLATION & COMMISSIONING OF CATERPILLAR GENSET G-3512	02.03.2026 AT 1030 Hrs

2. All bids will be opened 30 minutes after the bids closing date/ time.
3. Tender Notice/ detailed instructions are available on PPRA website at www.ppra.org.pk.
4. Tender documents are available online and bids are also required to be submitted online through e-procurement portal at https://ogdcl.com/sap-ariba-tenders or https://discovery.ariba.com/profile/AN01562899621. For details see "Instruction for Bidders Section" of the tender documents.
5. OGDCL reserves the right to accept or reject any bid and to annul the bidding process and reject all the bids as per Public Procurement Regulatory Authority (PPRA) Rule-33.

General Manager
(Supply Chain Management)
Oil & Gas Development Company Limited
OGDCL House, Plot 03, F-6/G-6, Jinnah Avenue, Blue Area Islamabad-Pakistan
Tel: +92 (51) 920023540/3795

ogdcl.com
No.41/18

LARGEST TAX PAYER COMPANY OF THE NATION — WE EXPLORE PROSPERITY

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل

سرڪاري نوڪرين ۽ پرائيويٽ شعبي ۾ اُجوري

صفحو 4

راڻا زاهد اختر

خاموش طاقتون، اڌورا جواب ۽ ايپسٽين جي موت بابت نئون سوال؟

صفحو 4

سنڌ جي لساني ورهاست ۽ وفاق!

محمد خان ابڙو

صفحو 4

غلام حسين

ميهڙ پوليس مقابلو ۽ سنڌ ۾ امن جي دعوي!

صفحو 4

ڊيپارجا ڦاٽڪ وٽ مال گاڏي جون 10 بوگيون پٽڙي تان لهي وڃڻ وارو معاملو، رليف آپريشن

واقعي کانپوءِ 24 ڪلاڪن جي رليف آپريشن بعد بنهي ٽريڪن اپ ۽ ڊائون ٽريڪ مڪمل طور بحال ڪيا ويا

اپ ۽ ڊائون ٽريڪ جي مرمت ڪري مڪمل طور بحال ٿيڻ بعد مختلف اسٽيشنن تي روڪيل ٽرينن کي پنهنجي منزل ڏانهن روانو ڪيو ويو

مال گاڏي جون 10 بوگيون پٽڙي تان لهڻ واري واقعي جي انڪوائري بعد حقيقت سامهون ايندي ته واقعو ڪيئن پيش آيو: ڊي ايس ريلوي سکر

ٽري ميرواهه مال گاڏي جون بوگيون نظر اچي رهيون آهن

ٽري ميرواهه (رپورٽ: گلاب سهتو) ڊيپارجا ڦاٽڪ وٽ مال گاڏي جون 10 بوگيون پٽڙي تان لهي وڃڻ واري واقعي کانپوءِ 24 ڪلاڪن جي رليف آپريشن بعد بنهي ٽريڪن اپ ۽ ڊائون ٽريڪ مڪمل طور بحال ڪيا ويا، جنهن کانپوءِ ٽرينن جي آمدرفت بيهر شروع ٿي وئي ۽ ٽرينون پنهنجين منزلن ڏانهن روانيون. تفصيل موجب ڊيپارجا ريلوي ڦاٽڪ وٽ گذريل ڏينهن ڪراچي کان پنجاب ويندڙ مال گاڏي جون 10 بوگيون پٽڙي تان لهي وڃڻ واري واقعي بعد ڊي ايس ريلوي سکر جمشيد عالم جي نگراني ۾ رليف آپريشن ڪيو ويو، جنهن بعد اپ ۽ ڊائون ٽريڪ جي مرمت ڪري مڪمل طور بحال ڪيو ويو. ٽريڪ بحال ٿيڻ بعد مختلف اسٽيشنن تي روڪيل ٽرينن کي پڻ روانو ڪيو ويو. حادثي سبب مسافر ٽرينن کي گهنٽن، رانڪي پور، محراب پور، پڊعيدن، سيٺارجا سميت ٻين ريلوي اسٽيشنن تي روڪيو ويو هو، جنهن ڪري مسافرن سخت پريشاني کي منهن ڏنو. ٻيو 24 ڪلاڪن جي رليف آپريشن بعد اپ ۽ ڊائون ٽريڪس کي بحال ڪري مسافر ٽرينن کي پنهنجي منزل طرف روانو ڪيو ويو. ڊي ايس ريلوي سکر جمشيد عالم ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته واقعي جي انڪوائري بعد حقيقت سامهون ايندي ته واقعو ڪيئن پيش آيو.

عمرڪوٽ سٽي ۾ پرائمري استادن جي تنظيم پ ٽ الف جي ٻن پينلن ۾ مقابلو

عمرڪوٽ (ڊ ر) عمرڪوٽ سٽي ۾ پرائمري استادن جي تنظيم پ ٽ الف جي ٻن پينلن ۾ مقابلو خادم استاد پينل 393 ووٽ کڻي ڪامياب قرار پ ٽ الف عمرڪوٽ سٽي جو حبيب الله کنبر صدر چونڊجي ويو پرائمري ٽيچرس ايسوسيئيشن عمرڪوٽ جي هڪ يونٽ عمرڪوٽ سٽي ۾ خادم استاد پينل ۽ استاد دوست پينل جي وچ ۾ اليڪشن ٿي گذري جنهن ۾ خادم استاد پينل جي حبيب الله کنبر 393 ووٽ کڻي پ ٽ الف عمرڪوٽ سٽي جو صدر چونڊجي ويو جڏهن ته استاد دوست پينل 195 ووٽ کڻي سگهيو...

پنگريو شهر ۾ وڌندڙ بدامني احتجاجي مظاهرو

شهرين پاران پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

شهر ۾ خراب ٿيندڙ امن امان جي صورتحال تي ڳڻتي جوڳي ٿي رهي آهي: مظاهرين

پنگريو (ن ع) پنگريو شهر ۾ وڌندڙ بدامني، منشيات جي سرعام وڪري ۽ موٽر سائيڪل چوري جي واقعن خلاف شهرين پاران پريس ڪلب پنگريو آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو. احتجاج جي قيادت پير معشوق شاهه قريشي، حاجي پناهه ملاح، رب نواز شوري، ارشد چانڊيو، نور احمد زنگيجو ۽ ٻين ڪئي. مظاهرين سخت تعريبازي ڪندي شهر ۾ خراب ٿيندڙ امن امان جي صورتحال تي ڳڻتي ظاهر ڪئي. لاپرواهي سبب ڏوهاري عنصر وڌيڪ بي خوف ٿي چڪا آهن، جنهن ڪري شهري پاڻ کي غير محفوظ محسوس ڪري رهيا آهن. مظاهرين آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي بدين کان مطالبو ڪيو ته موٽر سائيڪل چوري جي واقعن ۾ ملوث جوابدارن کي فوري طور گرفتار ڪيو وڃي...

پنگريو شهر ۾ وڌندڙ بدامني احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

شاهه عبداللطيف يونيورسٽي گهوٽڪي ڪيمپس ۾ ثقافتي سرگرميون جاري

ميگا ايونٽ دوران يونيورسٽي جي شاگردن ۽ شاگرديائڻين پاران سنڌي ثقافت جي شاندار عڪاسي

پرو وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر مقصود ضياءَ احمد شاهه مختلف اسٽالن جو دورو ڪيو

گهوٽڪي(ن ع) شاهه عبداللطيف يونيورسٽي گهوٽڪي ڪيمپس ۾ منعقد ٿيل ميگا ايونٽ "ڪيمپس ڪارنيول" ٻئي ڏينهن به رنگارنگ ۽ ثقافتي سرگرمين سان جاري رهيو. ڪارنيول جي ٻئي ڏينهن صبح جي سيشن دوران يونيورسٽي جي شاگردن ...

گهوٽڪي شاهه عبداللطيف يونيورسٽي ڪيمپس ۾ منعقد ميگا ايونٽ ۾ پرو وي سي مقصود ضيا ۽ ٻيا دورو ڪندي

مانجهند ۾ انجمن ڪربلا مولا سعيدآباد جو اجلاس

اجلاس ۾ اسلام آباد واقعي جي پرزور مذمت، شهداءَ جي وارثن سان تعزيت

دهشتگردي وارن واقعن جي روڪٿام ۽ مسجدن، امام بارگاهن جي سيڪيورٽي وڌائڻ جي گهر

انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي ۾ آرٽ گئلري جي افتتاحي تقريب، وائيس چانسلر افتتاح ڪيو

سنڌالاجي صوبائي توڙي ملڪي سطح جو وڏو ثقافتي، تهذيبي ۽ تاريخي اثاثو آهي: ڊاڪٽر فتح محمد مري

اميد آهي ته آرٽ گئلري جي خوبصورتي جي ڪوشش ميوزيم گهمڻ ايندڙن کي ضرور پسند ايندي: ڊاڪٽر فياض لطيف

آرٽ گئلري اداري جو اهم حصو آهي آئندي بهتري وٺندڙ آهي: ڊاڪٽر اسحاق سميجو، مرتضيٰ سيال، ڊاڪٽر ريحانه ملاح ۽ ٻيا

ڄامشورو : سنڌ يونيورسٽي جو وائيس چانسلر ڊاڪٽر فتح محمد مري سنڌالاجي ۾ آرٽ گئلري جو افتتاح ڪري رهيو آهي. ان موقعي تي ڊائريڪٽر ڊاڪٽر فياض لطيف ۽ ٻيا موجود آهن

ڄامشورو (پ ر) انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي سنڌ يونيورسٽي ڄامشوري جي ميوزيم ۾ قائم نئين سر سنواريل ۽ وڌايل آرٽ گئلري جي افتتاحي تقريب ٿي گذري، سنڌ يونيورسٽيءَ جي وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر فتح محمد مري ربن ڪٽي آرٽ گئلري جو افتتاح ڪيو. ان موقعي تي سنڌالاجي جو ڊائريڪٽر ڊاڪٽر فياض لطيف، ناميارا ليکڪ ۽ سنڌالاجي جا اڳوڻا ڊائريڪٽر ڊاڪٽر اسحاق سميجو، مرتضيٰ سيال، انجنيئر شفقت وڌو، انجنيئر اشتياق انصاري، سنڌي شعبي جو چيئرمين ڊاڪٽر نور محمد شاهه، فئڪلٽي آف فارميسي جو ڊين ڊاڪٽر محمد علي گهوٽو، شهيد بينظير ڀٽو چيئر جي ڊائريڪٽر ڊاڪٽر ريحانه ملاح، انگريزي شعبي جو استاد شفقت قادري، ناميارو شاعر علي دوست عاجز، پروفيسر انور منصور مگريو پڻ موجود هئا...

سرهاري ۾ يارهين درجي جي يتيم شاگرد جو احتجاج

ساليانا امتحاني فارم ڀرائڻ لاءِ ايف اي رشوت پيو گهري: واجد پنگوار

نوٽيس ڏئي ساليانا امتحاني فارم ڀرائي تعليمي سال ضايع ٿيڻ کان بچايو وڃي

سرهاري: يارهين درجي جي يتيم شاگرد احتجاجي مظاهرو ڪري رهيو آهي

Indonesia is proudly participating in the My Karachi: Oasis of Harmony exhibition from 6 to 8 February 2026 at Karachi Expo Centre, Hall 5, through a dedicated Indonesian pavilion facilitated by the Consulate General of the Republic of Indonesia in Karachi. The pavilion serves as a one-stop hub promoting Indonesia's economic, cultural, and educational opportunities, featuring export products, business partnership prospects, scholarship information, and daily interactive activities. Consul General Mudazakir MA stated that Indonesia's participation reflects its strong commitment to deepening economic cooperation, people-to-people connections, and educational collaboration with Pakistan, while further strengthening the long-standing friendship and mutually beneficial ties between the two countries.

The Sri Lanka Consulate in Karachi marked Sri Lanka's 78th National Independence Day with a vibrant ceremony celebrating national pride and the strong Sri Lanka–Pakistan friendship. Consul General H.E. Sanjeewa Pattiwila hoisted the national flag and, in his address, highlighted Sri Lanka's resilience and economic recovery, noting that "within eighteen months, through collective struggle and determination, Sri Lanka has achieved tangible economic progress," even overcoming challenges such as Cyclone Ditwah. He expressed deep gratitude to Pakistan for its longstanding support, including humanitarian assistance, security cooperation, and educational opportunities under the Allama Iqbal Scholarship Scheme. The event also underscored growing bilateral trade under the Pakistan–Sri Lanka Free Trade Agreement, strong educational ties, and cultural diversity through multi-faith prayers, while a blood donation drive for Pakistani thalassemia patients reflected shared humanitarian values, reaffirming the enduring bond between the two nations.

The Consulate General of Thailand also set up an attractive stall at the ongoing My Karachi Expo at Karachi Expo Centre, showcasing a range of Thai products that were warmly appreciated by Pakistani consumers. Referring to Pakistan–Thailand trade relations, Mr. Surashete Boontinand, Consul General of Thailand in Karachi, highlighted the strong potential for expanding bilateral trade and strengthening commercial cooperation between the two countries. Toward the end of the visit, the President of the Karachi Chamber of Commerce and Industry, Mr. Rehan Hanif, paid a special visit to the Thai pavilion, where the Consul General presented him with a gift of Thai products, in the presence of Mr. Arif Suleman and other distinguished guests.

The Karachi Chamber of Commerce and Industry organized the My Karachi: Oasis of Harmony exhibition at the Karachi Expo Centre, which was inaugurated by Sindh Chief Minister Syed Murad Ali Shah. The opening ceremony was attended by

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
روزاني عبرت
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پلوَر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

اربع 11 فيبروري 2026ع

سرڪاري نوڪريون ۽ پرائيويٽ شعبي ۾ اُجوري جو معاملو

سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه سيوهڻ ۾ قلندر جي ميلي دوران ميڊيا سان ڳالهائيندي وضاحت ڪئي ته سرڪاري نوڪريون سڀني کي دستياب نه ٿيون ٿي سگهن، نوجوانن کي هنر سيکارڻ ۽ پيشه ورانه تربيت ڏيڻ لاءِ پروگرام ترتيب ڏنا پيا وڃن. هن جي بيان مان واضح ٿئي ٿو ته حڪومت عوام کي روزگار جو موقعو فراهم ڪرڻ لاءِ صرف سرڪاري نوڪرين تي ڀاڙڻ بدران، ماڻهن کي خودمختياري حاصل ڪرڻ جا طريقا سيکارڻ چاهي ٿي، پر هتي اصل مسئلو اهو آهي ته ڪيترائي پرائيويٽ ادارا يا فرم ڪم ڪندڙ ماڻهن کي ايترو اُجورو مهيا نٿا ڪن جو انهن جي گذر بسر لاءِ ڪافي هجي، جڏهن مزدور ۽ نوجوان پنهنجي محنت سان مناسب آمدني حاصل نٿا ڪري سگهن ته اهي سرڪاري نوڪري ۽ امدادي پروگرام ڏانهن رجوع ڪن ٿا، جنهن سان سرڪاري وسيلن تي دٻاءُ وڌي ٿو. انهيءَ پس منظر ۾ حڪومت کي پرائيويٽ شعبن ۾ اُجوري جو به جائزو وٺڻ گهرجي، جيڪڏهن ماڻهن کي پرائيويٽ ادارن ۾ مناسب اُجورو ملي ته اهي پنهنجي زندگيءَ لاءِ خودمختيار ٿي سگهن ٿا ۽ سرڪاري نوڪرين تي دٻاءُ گهٽ ٿيندو. اهو نه رڳو معيشت کي مستحڪم ڪندو پر نوجوانن ۾ اعتماد ۽ پيشه ورانه تربيت پڻ وڌائيندو. وڏي وزير به واضح ڪيو ته نوجوانن کي هنر سيکارڻ ۽ پيشه ورانه مهارتن جي تربيت ڏيڻ لاءِ پروگرام تيار ڪيا پيا وڃن. هي قدم اهم آهي، ڇو ته روزگار صرف نوڪري حاصل ڪرڻ تائين محدود نه آهي پر ماڻهو پنهنجي مهارتن جي بنياد تي ڪم ڪري پنهنجي زندگي گذاري سگهن ٿا ۽ اهو ئي سماجي ۽ معاشي خودمختياريءَ جو بنياد آهي. ان کان علاوه، سرڪاري نوڪريون صرف محدود ماڻهن کي ملي سگهن ٿيون. جيڪڏهن حڪومت صرف نوڪرين تي ڌيان ڏيندي ته وڏي انگ ۾ نوجوان ۽ محنت ڪندڙ طبقا بيروزگار رهجي ويندا. ان جي نتيجي ۾ سماج ۾ مايوسي وڌي ٿي ۽ نوجوان سرڪاري امداد تي ڀاڙڻ تي مجبور ٿين ٿا. اهڙي صورتحال ۾ پرائيويٽ شعبن کي پڻ پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻو پوندو. جيڪڏهن فرم ۽ ڪمپنيون ڪم ڪندڙن کي مناسب اُجورو ڏين، جنهن سان انهن جو گذر بسر ٿي سگهي ته نوجوان پنهنجو وقت ۽ محنت سرڪاري نوڪرين جي ڳولا بدران پنهنجي زندگيءَ جي تعمير ۾ لڳائي سگهن ٿا. سرڪار کي ان سلسلي ۾ نگراني ۽ پاليسي ترتيب ڏيڻ گهرجي ته پرائيويٽ ادارا به ڪم ڪندڙن کي مناسب اُجورو ڏين ۽ انساني قدرن جو لحاظ ڪن.

سرڪاري نوڪرين ۽ پرائيويٽ شعبن ۾ اُجوري جو مسئلو صرف اقتصادي نه پر سماجي مسئلو پڻ آهي. اهو سماج ۾ امن، استحڪام ۽ ڀروسو پيدا ڪري ٿو. نوجوان بيروزگاري ۽ مالي تڪليف سبب غيرقانوني يا غير محفوظ رستن ڏانهن نه ٿا وڃن، پر پنهنجو پاڻ کي معاشي طور تي مضبوط بڻائين ٿا. انهيءَ پس منظر ۾ سنڌ حڪومت لاءِ هڪ اهم سبق اهو آهي ته پرائيويٽ شعبن ۾ اُجوري ۽ روزگار جا موقعا وڌائڻ لاءِ ڪوششون ڪرڻ گهرجن. جيڪي ماڻهن کي زندگي گذارڻ جي قابل بڻائين. جيڪڏهن اهو نظام قائم ڪيو وڃي ته سرڪاري نوڪريون انهن لاءِ هڪ آپشن ٿي سگهن ٿيون پر بنيادي زندگي گذارڻ لاءِ ماڻهن کي پنهنجو پاڻ تي ڀروسو هوندو. پيو ته حڪمران اِن ڳالهه کي پڻ يقيني بڻائين ته سنڌ جي جن به علائقن مان معدنيات ميسر ٿي رهي آهي، اُتي مقامي ماڻهن کي اوليت جي بنياد تي روزگار ڏنو وڃي، نه رُڳو روزگار پر ترقياتي ڪمن ۾ پڻ اُنهن علائقن کي ترجيح ڏني وڃي ته جيئن ماڻهو محروميءَ کان پري رهي سگهن. ان حوالي سان اسين سنڌ سرڪار کي اِها ئي صلاح ڏينداسين ته ۾ وڪون وڌائي اُنهن هزارين پيٽرول پمپ ورڪرن کان معلومات ورتي وڃي ته اُنهن کي مهيني ۾ ڪيترو اُجورو ملي ٿو، اُن کان علاوه جيڪي پرائيويٽ بينڪن يا مختلف ماڳن تي سيڪيورٽيءَ جا فرائض انجام ڏئي رهيا آهن، اُهي ڪيتري پگهار کڻن ٿا، يا مختلف ڪمپنين، فيڪٽرين ۾ ڪم ڪندڙ ورڪرن جي معاشي حالت ڪهڙي آهي؟ اِن ڏس ۾ ورتل ڪوششون نوجوانن لاءِ اُتساهه جو سبب بڻجنديون ۽ اُهي سرڪاري نوڪرين لاءِ وقت وڃائڻ بدران عزت ڀريئي روزگار لاءِ ويچارڻ لڳندا.

گهوٽڪيءَ ۾ علم ۽ ادب جو ٽن ڏينهن وارو ڪتابي فيسٽيول

احمد حسن پنهور

گهوٽڪي ضلعي انتظاميا پاران سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن (سگا) شاخ گهوٽڪي ۽ روشن تارا ماڊل هائير سيڪنڊري اسڪول جي سهڪار سان ٽن ڏينهن وارو شاندار "گهوٽڪي بڪ فيسٽيول" اڄ 11 فيبروريءَ کان 13 فيبروري 2026ع تائين گهوٽڪيءَ ۾ منعقد ڪيو پيو وڃي، جيڪو ضلعي جي تاريخ جو پهريون ۽ سڀ کان وڏو ڪتابي ميلو قرار ڏنو پيو وڃي.

ضلعي ۾ علم، ادب ۽ ثقافت کي هٿي وٺرائڻ لاءِ هڪ اهم ۽ تاريخي قدم طور ضلعي انتظاميا، ميونسپل ڪميٽي، سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن شاخ گهوٽڪي ۽ روشن تارا اسڪول جي گڏيل سهڪار سان منعقد ٿيندڙ بڪ فيسٽيول ۾ سنڌ جي نامور پبلشرن، اديبن، شاعرن، دانشورن ۽ تعليمي ماهرن جي وڏي انگ ۾ شرڪت جو امڪان آهي.

فيسٽيول جي افتتاحي تقريب جو خاص مهمان ڪمشنر سکر ڊويزن عابد سليم قريشي ۽ ڊپٽي ڪمشنر گهوٽڪي منظور احمد ڪنراٽي هوندا، جڏهن ته اختتامي تقريب ۾ سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن جا مرڪزي چيئرمين رفيق احمد جعفري، سيڪريٽري جنرل علي حسين بروهي، وائيس چيئرمين خالد حسين چنا، ڊپٽي سيڪريٽري جنرل پروفيسر بخش علي چانڊيو ۽ سيڪريٽري اطلاعات احمد حسن پنهور سميت ٻيا اڳواڻ شرڪت ڪندا.

فيسٽيول دوران سنڌ جي مشهور ۽ نالي وارن پبلشرن پاران تاريخ، ادب، شاعري، سائنس، سماجيات، ٻارن جي ادب ۽ مقابلي جي امتحانن (CSS/SPSC) بابت هزارين ڪتابن جا اسٽال لڳايا ويندا، جتي ڪتاب خاص رعايتي اگهن تي دستياب هوندا ان سان گڏ ثقافتي پروگرام، فوڊ اسٽال، گهوٽڪيءَ جي مشهور پيڙن جا اسٽال، ٻارن لاءِ تعليمي سرگرميون، اصلاحي ٽيبلوز ۽ ميوزيڪل نائيٽ پڻ منعقد ڪيون وينديون، جنهن سان ميلي کي علمي توڙي ثقافتي رنگ ملندو.

ان حوالي سان فيسٽيول جي ڪور ڪاميٽيءَ جي سيڪريٽري سڪندر لوڪڙهي ميڊيا کي ٻڌايو ته ميلي دوران مختلف موضوعن تي اهم علمي ۽ فڪري سيشن منعقد ٿيندا، جن ۾ جديد دور ۾ ڪتاب پڙهڻ جي اهميت، نوجوانن لاءِ سي ايس ايس ۽ ٻين مقابلي جي امتحانن ۾ رهنمائي، نوجوانن ۽ قانوني برادريءَ جو ڪردار ۽ ڪتاب پڙهڻ جي ثقافت کي هٿي وٺرائڻ ۾ پبلشرن جو ڪردار شامل آهي. انهن سيشنن ۾ نامور دانشور، سرڪاري آفيسر، قانوني ماهر ۽ تعليمي شخصيتون شرڪت ڪري پنهنجا پنهنجا خيال پيش ڪنديون. هن ميلي جو بنيادي مقصد نوجوان نسل ۾ ڪتابن جي پڙهڻ جو رجحان وڌائڻ، علمي شعور اجاگر ڪرڻ ۽ سماج ۾ مطالعي جي ثقافت کي فروغ ڏيڻ آهي. جديد ڊجيٽل دور ۾ جتي نوجوان موبائيل فون ۽ سوشل ميڊيا ۾ مصروف ٿي ڪتابن کان پري ٿيندا پيا وڃن، اتي اهڙا ڪتابي ميلا کين ٻيهر علم جي دنيا سان جوڙڻ جو ذريعو بڻجن ٿا.

ميلي جي انتظاميه موجب 12 فيبروري، يعني خميس جو ڏينهن خاص طور تي عورتن، ڪاليجن ۽ اسڪولن جي شاگردياڻين ۽ فيمليز لاءِ مخصوص ڪيو ويو آهي، جيئن عورتن ۽ شاگردياڻين کي محفوظ ۽ آرامده ماحول ۾ ڪتابن جي دنيا سان ويجهڙائيءَ جو موقعو ملي سگهي.

سگا گهوٽڪيءَ پاران ضلعي جي تعليمي ادارن، ادبي تنظيمن، استادن، شاگردن ۽ عام شهرين کي اپيل ڪئي وئي آهي ته هو هن علمي ميلي ۾ وڌ کان وڌ شرڪت ڪن ۽ پنهنجي ٻارن ۾ ڪتابن سان محبت پيدا ڪن، ڇاڪاڻ ته ڪتاب ئي علم، شعور ۽ روشن مستقبل جي ضمانت آهن. گهوٽڪي بڪ فيسٽيول جي ڪور ڪاميٽيءَ ۾ شامل اڳواڻن اسسٽنٽ ڪمشنر نويد احمد ڪوڪر (ڪنوينر)، مختيارڪار شاهد حسين دايو (ڊپٽي ڪنوينر)، سي ايم او ميونسپل ڪميٽي قمر زمان انڍڙ (ڪوآرڊينيٽر)، سڪندر لوڪڙهي (سيڪريٽري) ۽ اياز لطيف دايو (ڊپٽي سيڪريٽري) طور خدمتون سرانجام ڏئي رهيا آهن، جڏهن ته مختلف شعبن سان لاڳاپيل معزز شخصيتون پڻ ميمبر طور شامل آهن.

ماهرن جو چوڻ آهي ته ڪتابي ميلا ڪنهن به سماج جي فڪري ترقيءَ جو بنياد هوندا آهن جتي ڪتابن سان دوستي وڌندي آهي، اتي شعور، رواداري ۽ ترقيءَ جا در کلندا آهن. اهڙيون علمي سرگرميون نه رڳو نوجوانن جي ذهني نشونما ڪن ٿيون پر سماج ۾ مثبت تبديليءَ جو به سبب بڻجن ٿيون. ٻارن لاءِ ڪتابي ميلا خاص اهميت رکن ٿا، ڇو ته رنگين ڪتابن، ڪهاڻين ۽ علمي سرگرمين ذريعي سندن سوچڻ ۽ سکڻ جي صلاحيت وڌي ٿي. ڪتابن سان محبت ڪندڙ ٻار اڳتي هلي باشعور، ذميوار ۽ مهذب شهري بڻجن ٿا، جيڪي پنهنجي سماج ۽ ملڪي ترقيءَ ۾ اهم ڪردار ادا ڪن ٿا.

سنڌ گريجوئيٽس ايسوسيئيشن (سگا) جهڙيون سماجي ۽ علمي تنظيمون جڏهن گهوٽڪيءَ جهڙن شهرن ۾ اهڙا ڪتابي ميلا منعقد ڪن ٿيون ته اهو ان ڳالهه جو ثبوت آهي ته اسان پنهنجي نئين نسل جي فڪري تربيت ۽ علمي واڌاري لاءِ سنجيده آهيون. هيءُ ميلو سنڌ جي علمي ورثي کي محفوظ رکڻ ۽ نوجوانن کي "علم ئي طاقت آهي" جي

آمريڪا جي فضائن مان

خاموش طاقتون، اڌورا جواب ۽ ايپسٽين جي موت بابت نئون سوال؟

راجا زاهد اختر خانزاده

ايپسٽين فائلن جي نئين رليز هڪ ڀيرو ٻيهر دنيا کي انهيءَ ئي موڙ تي آڻي بيهاريو آهي جتي اخلاق، طاقت، شهرت ۽ خوف هڪ ٻئي ۾ گڏجي وڃن ٿا. لکين صفحا، تصويرون، وڊيوز ۽ ڪاري مس سان ڍڪيل ريڊيڪشن باڪس پڙهندڙ آڏو اهڙي دنيا جو نقشو پيش ڪن ٿا، جيڪا ظاهري طور روشن آهي پر اندر کان بند ڪمرن وانگر اونده ۾ ويڙهيل آهي هن رليز کان پوءِ سڀ کان وڌيڪ جيڪا شيءِ سامهون اچي ٿي اها نالن جي ڳولا آهي ماڻهو فائل پڙهڻ کان وڌيڪ سرچ بار ۾ نالا ٽائيپ ڪري رهيا آهن ۽ هر نالي سان گڏ هڪ نئين ڪهاڻي ٺهي به ٿي ۽ ٽٽي به وڃي ٿي هتي ئي مائيڪل جيڪسن جو نالو به ٻيهر اُڀري اچي ٿو جڻ ڪنهن پراڻي تصوير تي اوچتو ٽارچ جي روشني پئجي وڃي ۽ ماڻهو سمجهن ته شايد اها ئي پوري فلم آهي مائيڪل جيڪسن ۽ جيفري ايپسٽين جي لاڳاپي جي حقيقت جيڪڏهن دستاويزي بنياد تي ڏٺي وڃي ته ان جي سڀ کان واضح ۽ بار بار حوالو بڻجندڙ ڪڙي هڪ ڊپوزيشن آهي

ايپسٽين فائلن ۾ جيتوڻيڪ مائيڪل جيڪسن ۽ جيفري ايپسٽين جو ذڪر محدود دائري ۾ اچي ٿو، پر هن سموري منظرنامي کي سمجهڻ لاءِ پسمنظر ۾ موجود ٻين طاقتور نالن کي نظرانداز نٿو ڪري سگهجي انهن فائلن ۾ ڊونلڊ ٽرمپ جو ذڪر مختلف سماجي حوالن ۽ اخباري ڪٽنگز وسيلي ملي ٿو بل ڪلنٽن جي نالي سان سفري رڪارڊ ۽ ملاقاتن جا حوالا موجود آهن برطانوي شاهي خاندان مان شهزادو اينڊريو ۽ ايپسٽين جي لاڳاپن تي اڳ ئي عدالتي ۽ ميڊيا سطح تي بحث ٿي چڪو آهي جڏهن ته اسرائيل جي اڳوڻي وزيراعظم ايهود باراڪ جو نالو به ملاقاتن ۽ رابطن جي حوالي سان سامهون اچي ٿو ساڳيءَ ريت هينري ڪسنجر، جارج مچل ۽ وليم رچرڊسن جهڙا نالا علمي سفارتڪاري ۽ سياسي طاقت جي انهيءَ دائري جي ياد ڏيارين ٿا، جنهن ۾ ايپسٽين آزاديءَ سان داخل ٿيندو رهيو ٽيڪنالاجي ۽ سرمائيداري جي دنيا ۾ ايلون مسڪ، بل گيٽس، پيٽر ٿيل ۽ ريڊ هوفمين جهڙا نالا اي ميلز يا سماجي رابطن جي تناظر ۾ اچن ٿا، جڏهن ته رچرڊ برينسن ۽ ٻيا وڏا سرمائيڪار ان ماحول جي معاشي قوت کي ظاهر ڪن ٿا انهن سڀني نالن جو ذڪر هتي ڪنهن الزام طور نه، پر ان حقيقت جي اظهار لاءِ آهي ته ايپسٽين ڪنهن هڪ شعبي تائين محدود نه هو هو سياست، سرمائي، شهرت ۽ طاقت جي انهن سڀني دائرن جي وچ ۾ گهمندو رهيو ۽ اها ئي فضا آهي جنهن ۾ مائيڪل جيڪسن جهڙي عالمي شهرت يافته فنڪار جو نالو به رڳو هڪ ذڪر نه ٿو رهي پر هڪ وڏي مبهم ۽ خوفزده دور جي علامت بڻجي وڃي ٿو عدالت ۾ جاري ٿيل دستاويزن ۾ ايپسٽين جي متاثر ٿيل عورت جوانا شوبرگ بيان ڏنو ته هوءَ مائيڪل جيڪسن سان ايپسٽين جي پام بيچ، فلوريڊا واري گهر ۾ ملي هئي ۽ هن اهو به چيو ته هن مائيڪل جيڪسن کي ڪو به مساج وغيره نه ڏنو اهو بيان ڪنهن قياس تي نه پر عدالتي رڪارڊ اندر سوال جواب جي صورت ۾ موجود آهي ان ڪري ئي مغربي ميڊيا ۾ بار بار اها ڳالهه ورجائي وئي ته مائيڪل جيڪسن جو نالو ايپسٽين جي نيٽ ورڪ سان جڙيل دستاويزن ۾ آيو آهي

هتي هڪ نڪتو انتهائي ضروري آهي مائيڪل جيڪسن جو ڪنهن تصوير يا دستاويز ۾ ذڪر اچي وڃڻ يا ڪنهن شاهد جو اهو چوڻ ته هوءَ انهن کي ڪنهن هنڌ ڏسي چڪي آهي بذات خود ڪنهن جرم يا شراڪت جو ثبوت نٿو بڻجي ڪيترائي نالا اهڙا آهن جيڪي انهن دستاويزن ۾ رڳو ذڪر طور اچن ٿا ۽ معتبر ذريعا بار بار اهو اصول ورجائين ٿا ته صرف نالو اچي وڃڻ الزام يا جرم ناهي پر مسئلو قانون جو نه فضا جو آهي ايپسٽين جي چوڌاري فضا اهڙي بڻجي چڪي آهي جو معمولي ذڪر به قياس کي پڙڪائي ڇڏي ٿو ۽ پوءِ قياس جو درياهه سچ جي ڪناري کي توڙي اندر تائين وهڻ لڳي ٿو.

هتي مائيڪل جيڪسن جي شخصيت الڳ وزن سان داخل ٿئي ٿي هو رڳو عالمي فنڪار نه هئا پر پنهنجي حياتيءَ ۾ به مسلسل تڪرار ۽ جاچ جو هيٺ رهيا، ڪڏهن الزام، ڪڏهن بريت، ڪڏهن سازش جو شور، ڪڏهن طبي ڪمزوريون ۽ ملڻ دٻاءُ ۽ پوءِ موت.

هن وقت ايپسٽين فائلن جو شور ۽ طاقتور نالن جي فهرستن جي وچ ۾ هڪ پراڻو پر لرزائيندڙ آواز به ٻيهر ٻڌڻ ۾ اچي ٿو اهو مائيڪل جيڪسن جو آواز آهي جيڪو پنهنجي اڳوڻي مئنيجر سان هڪ فون ڪال ۾ چوي ٿو ته "منهنجي خلاف هڪ گروهه سرگرم آهي اهو حڪومت کان به وڌو آهي ان کان به وڌيڪ طاقتور آهي اهي اهو تاثر به ڏئي سگهن ٿا ته مون خودڪشي ڪئي يا منشيات جي زيادتيءَ سبب مري ويس" اهي لفظ ڪنهن الزام جي صورت ۾ نه پر هڪ خوفزده انسان جي اڳواٽ چيخ آهن اها ڪال ايپسٽين فائلن جو حصو نه آهي پر ان دور جي نفسيات کي ضرور ظاهر ڪري ٿي جتي طاقت نظر نه ايندي اچي پر محسوس ٿئي ٿي جتي فيصلا عدالتن ۾ نه پر بند دروازن پٺيان ٿين ٿا ۽ جتي ڪڏهن ڪڏهن انجام اڳ ۾ لکيو وڃي ٿو ۽ موت پوءِ اچي ٿو شايد ان ڪري، جڏهن اڄ ايپسٽين جي فائلن ۾ خاموش طاقتن جو ذڪر ٿئي ٿو ته مائيڪل جيڪسن جي اهو لرزندڙ آواز ٻيهر معنيٰ اختيار ڪري ٿو ثبوت طور نه، پر هڪ سوال طور، جيڪو اڃا به هوا ۾ لٽڪيل آهي

هاڻي سوال اهو ٿو بڻجي ته جيڪڏهن لاڳاپي جو دستاويزي حصو ايترو محدود آهي ته پوءِ شور ايترو وڏو ڇو آهي؟ ان جو جواب ايپسٽين جي نالي ۾ لڪل آهي ايپسٽين هاڻي رڳو هڪ فرد نه رهيو آهي هو هڪ علامت بڻجي چڪو آهي اهڙي علامت، جنهن ۾ طاقت جا ڪلب، دولت جا دروازا سياست جي ويجهڙائپ ۽ ڪمزور انسانن جي بربادي هڪ ئي تصوير ۾ سميٽجي اچي ٿي اهڙي علامت جي وچ ۾ جڏهن مائيڪل جيڪسن جو نالو اچي ٿو ته ماڻهن کي لڳي ٿو ته ڪين ڪو خفيه رستو ملي ويو آهي جڏهن ته اڪثر ائين نٿو ٿئي ان ڪري ئي سوشل ميڊيا تي گردش ڪندڙ آئيوز ۽ ٽڪرن جي صورت ۾ ايندڙ ڪهاڻيون به فوراً انهيءَ وهڪري ۾ وهي وڃن ٿيون ڪجهه بابت مداحن جا حلقا چون ٿا ته اهي حقيقي آهن ۽ ڪجهه بابت اهو به سامهون آيو آهي ته ڪيترين وائرل ڪلپن کي غلط نسبت ڏني وئي يا اهي جعلي ثابت ٿيون بهرحال هن ڪالم ۾ مان ان کي نفسياتي ۽ سماجي حقيقت طور پيش ڪري رهيو آهيان، اهڙي آواز طور، جنهن کي ماڻهو سچ سمجهي پنهنجي خوف کي معنيٰ ڏين ٿا نه ڪنهن قطعي ثابت ٿيل قانوني دستاويز طور، ڇو ته جڏهن ثبوت جي سطح تي ڳالهه ڪجي ٿي ته اتي اسان کي اتي ئي بيهڻو پوي ٿو جتي عدالت يا معتبر تحقيق بيٺل هجي

هاڻي اچو ايپسٽين جي ٻيٽ ڏانهن، ڇو ته اتي پراسرار رڳو قصن مان نه پر تعمير مان به جنم وٺي ٿي لٽل سينٽ جيمز جنهن کي ماڻهو ايپسٽين آءِ لينڊ چون ٿا، رڳو ساحلي جنت نه هو ان جي اندر هڪ الڳ دنيا هئي هيلي پيڊ، ڊاڪ، گيسٽ هائوسز، مين رهائش ۽ پوءِ اها عمارت، جنهن سڄي دنيا ۾ سڀ کان وڌيڪ سوال اٿاريا. نيري ۽ اڇي رنگ جون ڌاريون، مٿان ڪنهن وقت سنهري گنبذ. ان جي سامهون ڳاڙها ۽ اڇا جيوميٽرڪ نقشا، جن کي ڪيترين رپورٽن ۾ ليبيرنٿ جهڙو ڊيزائن چيو ويو ماڻهن ان کي مذهبي علامتن، خفيه سوسائٽين ۽ ميسونڪ اشارن سان ڳنڍيو پر مسئلو اهو نه آهي ته اهي دعوائون ثابت آهن. مسئلو اهو آهي ته ايپسٽين جي ڪيس ۾ هر غيرمعمولي شيءِ پاڻ سان سوال کڻي اچي ٿي

اها عمارت ڇو ٺهي؟ ڪهڙي مقصد لاءِ ٺهي؟ ان جي اندر ڇا هو؟ انهن سوالن بابت سلن کان مختلف ڳالهيون ٿينديون رهيون. ڪجهه رپورٽن ۾ اهو به آيو ته هڪ شخص جيڪو اتي پيانو ٽيون ڪرڻ ويو هو، هن اندر جي هڪ وڏي ڪمري جو تفصيل بيان ڪيو اهڙا بيان پراسراريت کي وڌائين ٿا، پر صحافت جو ڪم اهوئي آهي ته هو پراسراريت بيان ڪري، پر ان کي يقين ۾ تبديل نه ڪري، ان ڪري ئي هن ٻيٽ جي سڀ کان وڏي حقيقت اها آهي ته اهو سوال پيدا ڪري ٿو جواب نٿو ڏئي

هاڻي انهيءَ ٻيٽ جي چوڌاري اها ئي ڪشش پيدا ٿئي ٿي جيڪا ممنوع ڪمرن جي چوڌاري پيدا ٿئي ٿي اها عمارت شايد پڻ رنگ ۽ گنبذ کان وڌيڪ ڪجهه نه هجي پر طاقت جي دنيا ۾ علامتون ڪڏهن به ساديون ناهن هونديون نيري ۽ اڇي ڌارئن واري اها بناوت، جنهن جي مٿان سنهري گنبذ پري کان سج جي روشنيءَ ۾ چمڪندو هو رڳو هڪ عمارت نه ٿي لڳي پر هڪ سوال جي صورت اختيار ڪري ٿي سوال اهو نه آهي ته اتي ڇا ٿيندو هو پر اهو آهي ته اسان کي اها عمارت ڏسي ڇو ڪنهن خفيه عبادت گاهه جو گمان ٿئي ٿو تاريخ ۾ طاقتور طبقن هميشه علامتن جو سهارو ورتو آهي گنبذ طاقت جي علامت رهيو آهي رنگ سجاڳپ بڻيا آهن ۽ بند دروازا تجسس کي جنم ڏيندا رهيا آهن جڏهن اهڙو شخص، جنهن جا جرم ثابت ٿي چڪا هجن اهڙي عمارت ناهي جنهن جو مقصد واضح نه هجي ته شڪ فطري بڻجي وڃن ٿا اهي شڪ ثبوت جو نعم البدل نه آهن پر انساني شعور جي اها چيخ آهن جيڪا چوي ٿي ته طاقت ڪڏهن به مڪمل شفاف نه هوندي آهي

هاوس اوور سائيٽ ڪميٽي چوي ٿي ته اها عبادت گاهه نه هئي ميڊيا چوي ٿي ته ڪو ثبوت ناهي اهي سڀ ڳالهيون پنهنجي جاءِ تي درست ٿي سگهن ٿيون پر سوال رهجي وڃي ٿو ته پوءِ اها عمارت ايتري مختلف ڇو هئي؟ جيڪڏهن اها رڳو آرڪيٽيڪچر هئي ته ان کي ايترو علامتي ڇو ناهيو ويو، جو ڏسندڙ ان کي عام عمارت نه سمجهي؟ شايد اهوئي اُهو مقام آهي جتي سازشي نظريا جنم وٺن ٿا، جڏهن طاقت پاڻ وضاحت نٿي ڏئي ته خال ڪهاڻين سان پرجي وڃي ٿو اها عمارت اسان کي اهو به ياد ڏياريندي آهي ته ايپسٽين جو معاملو رڳو جرمن جو نه پر ان ماحول جو آهي جنهن ۾ اهي جرم ممڪن ٿيا بند ٻيٽ، بند عمارتون، بند فائلون ۽ اڃا به بند راز گنبذ مذهبي نه هجي پر اهو انهيءَ رازدارانه ماحول جي علامت ضرور بڻجي ويو آهي جنهن هڪ شخص کي سالن تائين ناقابل سوال بڻائي رکيو.

شايد اصل سوال اهو نه آهي ته ان عمارت ۾ ڇا هو، پر اهو آهي ته اسان اهڙي دنيا ۾ ڇو رهون ٿا، جتي هڪ مجرم ايترين علامتن، ايترا پردا ۽ ايتري خاموشي گڏ ڪري سگهي ٿو ۽ شايد ان ڪري ئي نيري ۽ اڇي رنگن واري اها عمارت اڄ به ماڻهن جي ذهن ۾ عبادت گاهه وانگر بيٺي آهي، ڇو ته جڏهن طاقت پاڻ کي راز ۾ ويڙهي ٿي ته هر عبادتگاهه لڳڻ لڳي ٿي ان طرح ماڻهو اهو به چون ٿا ته اتي سن ڊائل هو، ڪجهه چون ٿا ته مخصوص بينچون هيون، ڪجهه ان کي انگن جي راند سان ڳنڍين ٿا، پوءِ ڪو چوي ٿو ته اهي طاقت جون علامتون هيون، ڪو چوي ٿو ته اهو رڳو آرڪيٽيڪچر هو پر ايپسٽين سان هر شيءِ هڪ پسمنظر اختيار ڪري وٺي ٿي تنهنڪري آرڪيٽيڪچر به سادو نٿو رهي مين اسٽريم رپورٽن ۾ به اهو نمايان رهيو آهي ته اهو ٻيٽ سالن تائين هن ڪيس جي الزامن جو مرڪز رهيو ۽ مقامي ماڻهو ان کي مختلف نالن سان سڏيندا رهيا. هاڻي واپس موت ڏانهن اچون، ڇو ته موت ڪانسواءِ اهي فائلون مڪمل نٿيون ٿين ماضيءَ ۾ ايپسٽين جي موت کي سرڪاري طور خودڪشي قرار ڏنو ويو، پر پوءِ انهيءَ ئي ڪيس ۾ اهڙا عجيب خال سامهون آيا، جيڪي عوام کي مطمئن ٿيڻ نٿا ڏين تازو سي بي ايس نيوز جي تحقيق جيل جي وڊيو بابت اهو ظاهر ڪيو ته جنهن وڊيو کي ڪيترن اعليٰ عملدارن واضح ۽ فيصلائتو قرار ڏنو اها دراصل ايتري واضح نه هئي ڪئميرا جو زاويو اهڙو هو جو اها جاءِ مڪمل نظر ئي نٿي اچي جنهن بابت پڪ سان چيو ويو ته اتي ڪو داخل نه ٿيو سي بي ايس اهو به لکيو ته وڊيو مان اهي قطعي نتيجا ڪڍڻ آسان نه آهن جيڪي عوام کي ٻڌايا ويا ساڳيءَ ريت قيدين جي لازمي هر اڌ ڪلاڪ چيڪ نه ٿيڻ عملي جي ناڪامي ۽ ٻيا انتظامي پهلو به هن ڪيس جي زخمن کي تازو رکندا رهن ٿا ۽ هاڻي جڏهن فائلن جي نئين رليز سان ميڊيا ۾ ٻيهر انهيءَ نارنگي رنگ جي ڌنڌلي تصوير جو ذڪر زور وٺي ٿو ته اها ڪهاڻي رڳو ايپسٽين جي نه ٿي رهي اها رياست جي بيانئي ۽ عوامي شڪ جي وچ ۾ هڪ ڇڪتاڻ بڻجي وڃي ٿي ڪجهه رپورٽن ۾ ان ڌنڌلي منظر بابت مختلف تشريحات سامهون اچن ٿيون ۽ اهوئي تضاد سوال کي زنده رکي ٿو

هاڻي هن سڄي تصوير ۾ مائيڪل جيڪسن ڇو اهم بڻجي ٿو؟ ان ڪري، جو هو به انهيءَ ئي دور جي هڪ علامت هو اهڙو انسان، جنهن کي دنيا بي پناهه محبت ڏني پوءِ بي پناهه الزام به ڏنا ۽ پوءِ جڏهن هو نٿي رهيو هو ته دنيا ان کي تماشي وانگر ڏٺو ايپسٽين فائلن ۾ انهن جو نالو رڳو هڪ ملاقات طور آيو، پر اها ملاقات رڳو ملاقات نه رهي ٿي اها هڪ آئينو بڻجي وڃي ٿي اهو آئينو ڏيکاري ٿو ته طاقتور حلقن جي ڊرائنگ روم ۾ ڪير ڪير اچي ٿو ۽ اهو به ڏيکاري ٿو ته عوام ڪيئن هڪ نالي کي ٻئي نالي سان ڳنڍيندي پنهنجي سوالن کي معنيٰ ڏئي ٿو

هتي ئي صحافت جو امتحان آهي صحافت جو ڪم اهو نه آهي ته هر ڳانڍاپي کي ثبوت بڻائي صحافت جو ڪم اهو آهي ته ڳانڍاپي کي ڏيکاري ۽ پوءِ پڙهندڙ آڏو اهو سوال رکي ته ثبوت ڪٿي آهي ايپسٽين جي دنيا ۾ پراسراريت رڳو ٻيٽ جي گنبذ ۾ نه، پر جيل جي ڪئميرا جي فريم ۾ به آهي ۽ مائيڪل جيڪسن جي دنيا ۾ پراسراريت رڳو سندس موت ۾ نه، پر هن جي نالي جي چوڌاري ٺهندڙ ڪهاڻين ۾ به آهي ٻنهي هنڌن تي هڪ ڳالهه گڏيل آهي خاموش طاقتون اهي طاقتون جيڪي ڪڏهن ڪمري ۾ نظر نٿيون اچن پر فيصلن ۾ موجود رهن ٿيون ان ڪري، جڏهن ايپسٽين بابت چيو وڃي ٿو ته سڀ ڪجهه واضح آهي ته هڪ وڏيو ان وضاحت کي ڌنڌلو ڪري ڇڏي ٿي ۽ جڏهن مائيڪل جيڪسن بابت چيو وڃي ٿو ته سڀ ڪجهه رڳو ماضي آهي ته هڪ فائل ۾ هڪ ملاقات جو ذڪر حال کي لوڏي ڇڏي ٿو

هي ڪالم سازش ثابت ڪرڻ لاءِ نه آهي هي رڳو اهو چوي ٿو ته ڪجهه ڪهاڻيون پنهنجي انجام سان ختم نه ٿيون ٿين اهي پنهنجي خال سان زنده رهن ٿيون ايپسٽين جو موت، ٻيٽ جي عمارت، فائلن جون ڪاريون ريڊيڪشنون، پوءِ مائيڪل جيڪسن جو نالو، جيڪو هڪ ڊپوزيشن ۾ اچي ٿو ۽ پوءِ انٽرنيٽ جي ڌنڌ ۾ گم ٿي وڃي ٿو اهي سڀ گڏجي انهيءَ دور جي اخلاقي تصوير ناهين ٿا اهڙي تصوير، جنهن ۾ پڙهندڙ کي بار بار اهو سوال ڪرڻو پوي ٿو ته ڇا اسين حقيقت پڙهي رهيا آهيون يا ان جي چوڌاري پکڙيل خوف.

سنڌ جي لساني ورهاست ۽ وفاق!

محمد خان ابڙو

سنڌ جي ڌرتي تاريخ، تهذيب ۽ مزاحمت جي امين رهي آهي هيءَ اها سرزمين آهي جنهن موهن جو دڙو جي قديم تهذيب کان وٺي اڄ جي جديد پاڪستان تائين وقت بوقت ايندڙ تبديلين ۽ ڏکين حالتن کي همت سان منهن ڏنو آهي سنڌ جي سڀ کان وڏي خوبي ان جو گهڻ رُخو ۽ مختلف ثقافتن وارو سماج آهي جتي مختلف ٻوليون، ثقافتون ۽ برادريون گڏجي رهن ٿيون پر افسوس جي ڳالهه اها آهي ته هي گهڻ رُخائي ڪڏهن ڪڏهن نسلي ورهاست، غلط فهمين ۽ سياسي مفادن جي شڪار ٿي وڃي ٿي هڪ سنڌي قومپرست جي حيثيت سان ۽ ساڳئي وقت پاڪستان، وفاقي نظام ۽ پاڪستان پيپلز پارٽي جي مضبوط حامي طور اهو چوڻ ضروري آهي ته سنڌ جو اصل مسئلو نسلي نفرت يا ٻوليءَ جو تڪرار ناهي پر بنيادي مسئلا ناانصافي ترقي ۾ عدم توازن ۽ وسيلن جي غير منصفاڻي ورڇ سان لاڳاپيل آهن سنڌ هميشه کان مختلف قوميتن جو مسڪن رهي آهي هتي سنڌي، اردو ڳالهائيندڙ پنجابي پختون بلوچ سرائيڪي ۽ ٻيون ڪيترين ئي برادريون ڏهاڪن کان گڏجي رهيون آهن پاڪستان جي قيام کانپوءِ سنڌ لکين مهاجرن کي دل سان پليڪار ڪيو انهن کي روزگار، تعليم ۽ سجاڳپ فراهم ڪئي هي تاريخ ڪنهن کان لڪيل ناهي سڀني لاءِ واضح آهي اصل مسئلو ان وقت پيدا ٿيو جڏهن رياستي پاليسين مقامي آباديءَ کي نظرانداز ڪيو، اندروني سنڌ پسماندگيءَ ۾ رهجي وئي ۽ شهري ۽ ڳوٺاڻن علائقن جي وچ ۾ هڪ مصنوعي فرق پيدا ٿيو، جنهن سبب سماجي ۽ معاشي اڻبرابري وڌي سنڌي قومپرستي ڪڏهن به پاڪستان جي دشمن نه رهي آهي جي ايم سيد کان وٺي اڄ تائين جيتوڻيڪ نظرين ۾ اختلافات رهيا، پر سنڌ جي عوام جي اڪثريت هميشه پاڪستان اندر رهي پنهنجي حقن جي لاءِ آواز اٿارڻ تي يقين رکندي آهي اڄ به هڪ باشعور سنڌي قومپرست سمجهي ٿو ته مضبوط سنڌ، مضبوط پاڪستان جي ضمانت آهي وفاق صرف تڏهن مضبوط ٿيندو جڏهن ان جا سڀئي يونٽ مطمئن هجن ۽ يونٽ صرف تڏهن مطمئن ٿيندا جڏهن انهن جي وسيلن ٻولي ثقافت ۽ سياسي حق حڪمرانيءَ جو احترام ڪيو وڃي

سنڌ جو لساني مسئلو اصل ۾ اختيارن کي هيٺين سطح تائين منتقل ڪرڻ جو مسئلو آهي 18هين ترميم هڪ رستو ڏيکاريو، پر ان تي مڪمل عملدرآمد نه ٿي سگهيو. شهري سنڌ ۾ اهو تاثر پيدا ڪيو ويو ته اندروني سنڌ انهن جي وسيلن تي قابض آهي جڏهن ته اندروني سنڌ ۾ اهو احساس وڌايو ويو ته شهري سنڌ رياستي اسٽيبلشمينٽ جو لاڏلي آهي اهڙا بيانيا پاڻمرادو نٺا ٺهن پر ٺهرايا وڃن ٿا ۽ انهن جو مقصد سنڌ کي ڪمزور ڪرڻ ۽ وفاق جي اندر هڪ مضبوط، خوددار صوبي کي ورهائڻ آهي هن تناظر ۾ پيپلز پارٽي سنڌ جي واحد وفاقي ۽ جمهوري طاقت آهي جنهن هميشه اهو موقف اختيار ڪيو آهي ته سنڌ سڀني جي آهي ذوالفقار علي ڀٽو پهريون ڀيرو سنڌي کي قومي سجاڳپ ڏني پر ڪڏهن به ڪنهن ٻي قوميت کي سنڌ کان ٻاهر نڪري وڃڻ تي مجبور نه ڪيو بينظير ڀٽو ڪراچي کان وٺي ڪشمور تائين هڪ ئي ٻولي جمهوريت، مفاهمت ۽ وفاق جو پيغام ڏنو اڄ بلاول ڀٽو زرداري انهيءَ تسلسل کي اڳتي وڌائي رهيو آهي جتي صوبي جي خودمختياري کي پاڪستان جي سلميت سان جوڙي ڏٺو وڃي ٿو، نه کي ان جي خلاف سنڌ ۾ نسلي ورهاست کي هٿي ڏيڻ وارا عنصر اصل ۾ جمهوريت جا دشمن آهن ڪڏهن ٻوليءَ جي نالي تي ڪڏهن روزگار جي نالي تي ۽ ڪڏهن ڪوٽا سسٽم خلاف جذبات ڀڙڪائي ڪري، اصلي مسئلن کان ڌيان هٽايو ويندو آهي سوال اهو نه آهي ته سنڌي يا اردو ڳالهائيندڙ ڪير آهي پر سوال اهو آهي ته بااختيار ڪير آهي ۽ محروم ڪير جيڪڏهن ڪراچي جو مزدور محروم آهي ۽ ٿر جو هاري به ته پوءِ تڪرار قوميتن جي وچ ۾ نه، پر طبقاتي ۽ ڍانچي وارين ناانصافين خلاف ٿيڻ گهرجي سنڌي قومپرست سوچ اهو مڃي ٿي ته سنڌ جي ثقافت، ٻولي ۽ تاريخ جو تحفظ لازمي آهي پر اهو تحفظ ڪنهن ٻئي کي ديوار سان لڳائڻ سان نه، پر سڀني کي گڏ وٺي هلڻ سان ممڪن آهي سنڌي ٻوليءَ کي فروغ ڏيڻ مهاجر يا ٻين قوميتن جي خلاف نه آهي پر پنهنجي سجاڳپ جي حق لاءِ هڪ فطري گهرج آهي اهڙي طرح شهري سنڌ جي مسئلن کي تسليم ڪرڻ ڳوٺاڻي سنڌ جي حقن کي رد ڪرڻ نه آهي پر سڀني علائقن ۽ ماڻهن جي ڀلائي کي يقيني بڻائڻ جو هڪ قدم آهي پاڪستان هڪ گهڻ قوميتي رياست آهي ۽ اها ئي ان جي طاقت آهي جيڪڏهن اسان هن حقيقت کي مڃون ته سنڌ جو لساني يا نسلي مسئلو پاڻمرادو هڪ سياسي انتظامي ۽ معاشي مسئلو بڻجي وڃي ٿو جنهن جو حل مڪالمو، آئيني عمل ۽ جمهوري سياست ۾ آهي نه ڪي نفرت ڀريل نعرن ۾. پيپلز پارٽي جي سياست انهيءَ حقيقت تي ٻڌل آهي ته وفاق کي ڪمزور ڪري ڪنهن به صوبي کي مضبوط نٿو بڻائي سگهجي ۽ صوبي کي دٻائي وفاق کي بچائي نٿو سگهجي آخر ۾، هڪ سنڌي قومپرست، پاڪستاني محب وطن ۽ پيپلز پارٽي جي حامي جي حيثيت سان، منهنجو واضح موقف اهو آهي ته سنڌ جي وحدت، پاڪستان جي وحدت سان ڳنڍيل آهي اسان کي نسلي ورهاست بدران گڏيل مستقبل جي ڳالهه ڪرڻي پوندي، سنڌ کي ان جو حق ڏيو، سنڌ پاڻ پاڪستان کي مضبوط ڪندو اهوئي تاريخ جو سبق آهي اهو ئي سياست جو تقاضو آهي ۽ اهو ئي وفاقي پاڪستان جو واحد پائيدار رستو آهي

ميهڙ پوليس مقابلو ۽ سنڌ ۾ امن جي دعوي!

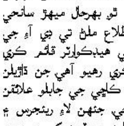
غلام حسين لغاري

هڪ پاسي دادو ضلعي جي ڪچي ۽ ڪاچي ۾ ڌوهارين خلاف پوليس آپريشن هلندڙ هو ۽ پوليس اتالا چوڪس هئا ته ٻئي پاسي ميهڙ لڳ انڊس هاءِ وي تي بس جي مسافرن کان وڏي ڦُر جو واقعو پيش آيو آهي جتي پوليس پهتي ۽ پيچو ڪندي قاضي عارف وٽ هنن جو ڦورن سان مقابلو ٿي پيو ڌاڙيل ايترا ته مورچا بند ۽ ايتري انگ ۾ هئا جو هنن پوليس جا 3 اهلڪار شهيد، جڏهن ته ڪجهه اهلڪارن کي زخمي ڪري وڌو ٻئي طرف اطلاع آهن ته پوليس فورس گهٽ هئي ۽ ڌاڙيلن وٽ خطرناڪ هٿيار هئا، جنهن جي ڪري پوليس گهڻو مقابلو ڪري نه سگهي جي دادو جي شهري علائقن توڙي عام رستن تي ڦرن جو سلسلو گنڀير ڪيتري ئي عرصي کان جاري آهي جيڪو موجوده ايس ايس پي دادوءَ جي دور ۾ ته پر ان کان به اڳ ۾ به عروج تي هو ان لاءِ ٿرڻا ۽ آئي ڏينهن احتجاج ٿيندا رهن ٿا. ڪجهه مهينا اڳ به دادوءَ جي ڪچي ۽ ڪاچي وارن علائقن ۾ پوليس آپريشن بهتر نتيجا به ڏنا هئا ته ڌوهارين پاڻ کي پوليس حوالي به ڪيو هو ڪجهه هفتا اڳ دادوءَ ۾ ئي هڪ ڪالونيءَ ۾ ڌوهارين ۽ پوليس وچ ۾ ٿيل مقابلي بعد ۾ هڪ شهريءَ جي مارجي وڃڻ بعد جيڪو احتجاج ٿيو يا اجا ٿي رهيو آهي سو پوليس ڪامورن کي ڏاڍن تان هٽائڻو پيو ٺيڪ ان وقت کان ڌوهه ڪجهه وڌيڪ ۽ پوليس متنازع بڻيل آهي پوءِ به پوليس ڌاڙيلن سان مقابلو ڪندي ڪين جاني نقصان پهچايو آهي جنهن جو افسوس آهي اهڙا نقصان به نه ٿيڻ گهرجن جو پوليس جو هر سپاهي اسانجو سرمايو آهي ۽ وڏي اهميت رکي ٿو بهرحال ميهڙ سانحي تي ضلعي واسين کي وڏو صدمو پهتو آهي هن سانحي جو اطلاع ملڻ تي ڊي آءِ جي حيدرآباد طارق رزاق ڌاريجو بروقت ميهڙ پهتو ۽ اتي پنهنجو عارضي هيڊڪوارٽر قائم ڪري علائقي کي ڪڙو چاڙهي ڌاڙيلن خلاف آپريشن جي پاڻ نگراني ڪري رهيو آهي جن ڌاڙيلن ديده دليريءَ سان پوليس جو ڪوس ڪيو آهي سي ممڪن آهي ته ڪاڇي جي جابلو علائقن ۾ لڪي ويندا، جن خلاف جديد هٿيارن جو استعمال ٿيڻ گهرجي جنهن لاءِ رينجرس ۽ هيليڪاپٽرن جو به استعمال ضروري آهي ان ڏس ۾ ضلعي جي سردارن ۽ وڏيرن کي به سڄو ٽيڪو پوندو جن کي حڪومت پاران سندن علائقن ۾ ڦري هٿڪ مليل آهي ۽ انتظاميه مٿان به سندن حڪم هلن ٿا. ڌاڙيلن سان مقابلي ۾ جيڪي پوليس اهلڪار شهيد يا زخمي ٿيا آهن تن ۾ پوليس اهلڪار محمد حفيظ مهيسر، عرفان علي چانڊيو ۽ امام الدين کوسو شامل آهن جڏهن ته ايس آءِ سڪندر علي پرڳڙي زخمي ٿي پيو آهي هتي سوال اٿي ٿو ته مقابلي جي قيادت ڪنهن وڏي پوليس آفيسر ته ٻئي ڪئي يا صرف سپاهه ئي اڳيان ڪيا ويا هوا؟ ان ڳالهه تي به غور ڪرڻ گهرجي ته پوليس جا اعليٰ آفيسر واقعي وقت ڪٿي هئا؟ بهرحال جن جن جانيون هليون ويون جن جا گهر اُجڙي ويا، تن جي فوري ملي معاونت ٿيڻ گهرجي حقيقت اها آهي ته بدامنيءَ جي اها لهر صرف دادوءَ تائين محدود ناهي پر سڄي سنڌ ۾ هر ڦرون، ڌاڙا ۽ چوريون ٿي رهيون آهن ٻئي طرف پوليس ۽ حڪومت جو چوڻ آهي ته ڌاڙيل ۽ ڌوهاري پوليس وٽ پيش ٿي رهيا آهن ته پوءِ ڦرن، چوريءَ ۽ قتل جون وارداتون ڪهڙي سبب وڌي رهيون آهن؟ پوليس مٿان عدالت ڪان معاهان قتل ڪرڻ جا الزام لڳي رهيا آهن پوليس لاءِ به شڪايتون آهن ته ان ۾ ڪجهه سفارشي يا غلط نموني سان ڀرتي ٿيل اهلڪار يا آفيسر به شامل آهن تن جي رڪارڊ جي جاچ ٿيڻ گهرجي عام ماڻهو پوليس جي مدد ڪرڻ چاهي ٿو آسپاس جي مشڪوڪ ماڻهن جي انفارميشن پهچائڻ چاهي ٿو پر اهو ڊپ ۾ ورتل آهي جنهن جي ڪري عام ماڻهوءَ کي انهيءَ ڊپ مان ٻاهر نڪرڻو پوندو

اڄوڪو ڏينهن - 11 فيبروري

محمد حسين ترڪ

اڄ سنڌ جي مشهور انتظامي سربراهه ۽ ليکڪ محمد حسين ترڪ جي سالگرهه جو ڏينهن آهي. اڄوڪي ڏينهن تي 1916ع ۾ بدين ضلعي جي ڳوٺ گهاري ۾ جنم ورتائون. محمد حسين ترڪ سنڌ يونيورسٽيءَ جي "پهرئين ڊپٽي رجسٽرار" ۽ "ٻئي رجسٽرار" طور خدمتون سرانجام ڏنيون. هن مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجيءَ ۾ پلاننگ ۽ ڊولپمينٽ جي ڊائريڪٽر ۽ سنڌي ادبي بورڊ جي سيڪريٽريءَ طور پڻ ڪم ڪيو. ان کان علاوه علامه آءِ آءِ قاضي ميموريل سوسائٽي ۽ شاهه ولي الله اڪيڊميءَ جي اعزازي سيڪريٽريءَ طور ڪم ڪيائين. هو پهريون سنڌي مصنف هو، جنهن اقتصاديات تي هيٺيان چار ڪتاب لکيا آهن: 1. اقتصاديات جا ابتدائي اصول، 2. پرڏيهي ناڻي جي مٽاسٽا 3. اقتصاديات ۽ 4. پاڪستان جا اقتصادي مسئلا سندس 2 ڪتاب "گهاٽي ٻڙ جي ڇانو ۾" ۽ Economic History of Hyderabad سندس وفات کان پوءِ 2016ع ۽ 2020ع ۾ ڇپيا. سندس حياتيءَ ۽ ڪارنامن تي مشتمل ڪتاب Muhammad Hussain Turk — A Man with Mission سندس پوٽڻ 2018ع ۾ ڇپرايو. سندس خدمتن جي مڃتا طور سنڌ يونيورسٽيءَ جي لاڙ ڪئمپس بدين جي لائبريءَ جو نالو "محمد حسين ترڪ لائبريري" رکيو ويو آهي. هن 08 جنوري 1992ع تي وفات ڪئي.

مير محمد حسن خان ٽالپر

سنڌ جي هن نالي واري سياستدان جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1968ع ۾ ڪراچيءَ ۾ ٿيو. سندس واسطو ٽنڊي غلام عليءَ جي مشهور ٽالپر خاندان سان آهي، هن جو والد مير

اسيمبليءَ جي مختلف اسٽينڊنگ ڪميٽين جي ميمبر طور ڪم ڪيائين.

ڊاڪٽر هوتچند مولچند گربخشاڻي

اڄ سنڌ جي عظيم دانشور، برک اديب، پلاري پٽ ڌڻيءَ جي شاعريءَ جي پارکو ۽ مشهور تعليمي ماهر ڊاڪٽر هوتچند مولچند گربخشاڻيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي. ڊاڪٽر گربخشاڻيءَ جو جنم حيدرآباد شهر ۾ 8 مارچ 1884ع تي ٿيو سندس والد ديوان مولچند سنڌ جي روينيو کاتي جو ملازم هو. هن حيدرآباد جي نيول راءِ هيرانند اڪيڊميءَ مان 1899ع ۾ مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيو. هن بي اي جي سند ڊي جي ڪاليج ڪراچيءَ مان، ايم اي (انگريزي ۽ فارسي) جي سند ولسن ڪاليج ممبئيءَ مان ۽ پي ايڇ ڊي انگلينڊ جي يونيورسٽي آف لنڊن مان حاصل ڪئي. ان بعد هن پنهنجي زندگي ڊي جي ڪاليج ڪراچيءَ ۾ پڙهائيندي گذاري. پاڻ انهيءَ ڪاليج جي ڊين، وائيس پرنسپال ۽ آخر ۾ پرنسپال طور به ڪم ڪيو هو صوفي ازم، تصوف ۽ ويدانيت جو وڏو ڄاڻو هو. هن حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ جي رسالي جا 3 جلد مرتب ڪيا، جيڪو سندس وڏي ۾ وڏو ادبي ڪارنامو آهي. افسوس جو سندس ترتيب ڏنل شاهه جي رسالي جو چوٿون ۽ آخري جلد ڇپجي نه سگهيو ۽ گم ٿي ويو آهي. هن شاهه سائينءَ جي سوانح، سُرن بابت تفصيل، سُرن ۽ بيتن جي معنيٰ به رسالي ۾ شامل ڪئي. هن جي ئي علمي مقالن سبب بمبئيءَ يونيورسٽيءَ سنڌي ٻوليءَ کي پنهنجي نصاب ۾ شامل ڪيو سندس ئي ڪوشش سان سنڌ

سرلا ديوي

مختيار انڙ

سنڌ جي هن مشهور ليکڪا ۽ سماج سڌارڪ خاتون جو جنم 9 اپريل 1915ع تي شڪارپور ۾ ٿيو. هن جو اصل نالو منيشوري ديوي هو. هن ابتدائي تعليم پنهنجي جنم ڀوميءَ شڪارپور مان حاصل ڪئي ۽ اڳتي هلي گورنمينٽ ميڊيڪل اسڪول امرتسر مان ميڊيڪل جي شعبي ۾ گريجوئيشن ڪئي. پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات هڪ معالج طور لاڙڪاڻي ۾ ڪيائين. ڪيس لاڙڪاڻي جي پهرين ڊاڪٽرياڻيءَ طور به ياد ڪيو وڃي ٿو. نوڪريءَ دوران سندس شادي رتي ديري جي مشهور زميندار امبتراءِ سامر جشنگهاڻيءَ سان ٿي. 1947ع ۾ هندستان جو ورهاڱو ٿيڻ کان پوءِ هن سنڌ ۾ رهڻ کي ترجيح ڏني ۽ هندستان وڃڻ کان انڪار ڪيو. هڪ ڊاڪٽر هجڻ سان گڏ هڪ بهترين ليکڪا پڻ هئي، هن پنهنجي گهرواري سان گڏ مشهور ڪتاب "جيتامڙي جي ڊائري" لکيو. ان کان علاوه "سامر سان به گهڙيون" نالي ڪتاب پڻ تحرير ڪيائين. کيس موسيقيءَ ۾ راڳ سان به گهڻي دلچسپي هئي ۽ هارمونيم وڄائڻ جي باقاعده سکيا ورتي هئائين. سرلا ديويءَ جي زندگيءَ جو سفر 11 فيبروري 1973ع تي پنهنجي پڄاڻيءَ تي پهتو.

ڊاڪٽر ميمڻ عبدالمجيد سنڌي

ڊاڪٽر ميمڻ عبدالمجيد سنڌي پنهنجي دور جو وڏو عالم، اديب ۽

(سنڌي)، ايم اي (مذاهب عالم) ۽ ايل ايل بي جون سندون حاصل ڪيائين.

قرآن ۽ فارسيءَ جي تعليم خانگي طور شڪارپور مان حاصل ڪيائين. 1974ع ۾ سنڌ يونيورسٽيءَ مان پي ايڇ ڊي جي سند حاصل ڪيائين. عملي زندگيءَ جي شروعات 1953ع ۾ آبپاشي کاتي ۾ اوورسيئر طور ڪيائين. 1963ع ۾ سنڌيءَ جو ليڪچرار مقرر ٿيو ۽ مختلف ڪاليجن ۾ پڙهائڻ کان پوءِ 1990ع ۾ رٽائر ٿيو. ڊاڪٽر سنڌيءَ کي سنڌي ادب ۽ خاص طور تي لوڪ ادب سان ننڍي هوندي کان ئي دلچسپي رهي. شروع ۾ ڏور بيتن ۽ ڳجهارتن سان سندس شوق هو. سماجيات، ادبي تاريخ، لسانيات، تصوف، لطيفيات ۽ ٻين موضوعن تي سنڌيءَ ۾ 80 ڪتاب، اردوءَ ۾ 10 ۽ انگريزيءَ ۾ 2 ڪتاب لکيائين. پاڻ ڪيترائي ادبي ادارا قائم ڪيائين. جن ۾ سنڌي ادبي اڪيڊمي لاڙڪانو، سنڌي ادبي سوسائٽي سکر ۽ لطيف اڪيڊمي شامل آهن. انهن ادارن مان ڪيترائي ڪتاب به ڇپرائي پڌرا ڪيائين. ڪجهه نصابي ڪتاب به لکيائين. هن نامور انسان 11 فيبروري 1996ع تي وفات ڪئي. پاڪستان سرڪار سندس لاءِ 1982ع ۾ صدارتي تمغهِ امتياز ۽ 1992ع ۾ ستارهِ امتياز جو اعلان ڪيو.

آتش سنڌي

سنڌ جي هن مشهور شاعر جو جنم 17 جولاءِ 1953ع تي قمبر ۾ ٿيو.

سندس اصل نالو معشوق علي ولد ولي محمد شيخ هو. فقط پرائمري تعليم حاصل ڪري سگهيو. 1967ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين. شروع ۾ سائل قمبروي ۽ پوءِ آتش سنڌيءَ جي نالي سان شاعري ڪيائين. شاعريءَ ۾ استاد پيرل قمبر سندس استاد هو. 1977ع ۾ قمبر ۾ ادبي سرگرمين کي هٿي

"CLASSIFIED ADVERTISMENT"

آفيس آف دي ايگزيڪيوٽو انجنيئر پراونشل هاءِ وي ڊويزن سانگهڙ

No. TC/G-55/ 157 /of 2026 Dated: 09 / 02 / 2026

مهربند ٽينڊر گهرائڻ لاءِ نوٽيس

SPPRA قاعدن (تاحال ترميم شده) موجب، هيٺ ڄاڻايل ڪمن لاءِ اهل، دلچسپي رکندڙ ٺيڪيدارن / فرمن / ڌرين کان مهربند لفافن (هڪ مرحلي تي ٻه لفافي) ۾ ٽينڊر اخبارن ۽ SPPRA (E-PADS) جي ويب سائيٽ ذريعي طلب ڪيا وڃن ٿا.

شمار نمبر	اسڪيم جو نالو	تخميني لاڳت (ملين ۾)	5% بڊ سيڪيورٽي (ملين ۾)	ٽينڊر في	مقرر ڪيل وقت
1	ڪاهيءَ کان دولتپور تائين روڊ جي خاص مرمت ۽ سار سنڀال (M&R)، 0.0 کان 7.00 ڪلوميٽر تائين (1-1/2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح).	241.744	12.087	5000/- رپيا	جون 2026 تائين
2	خاص مرمت ۽ سار سنڀال (M&R) بي ٽي سي شهدادپور کان گبيهائي روڊ تائين ڳنڍڻ ميل 0/0-4/5 (7.40 ڪلوميٽر) 2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح.	748.824	37.441	5000/- رپيا	جون 2026 تائين
3	خاص مرمتي ڪم، درگاهه عبدالله شاهه کان ڳوٺ پلهاڙو، يو سي رونجهو تائين ميل 0.0 کان 5.40 ڪلوميٽر تائين (1-1/2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح سان) (ويڪر 12 انچ).	195.926	9.796	5000/- رپيا	جون 2026 تائين
4	حصو (الف) خاص مرمتي ڪم، چنيسري موري کان ڳوٺ حاجي مهڪ مري، يو سي پٽ، پٽيٽي تائين روڊ، 0/00 کان 2.00 ڪلوميٽر (1 1/2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح سان). حصو (ب) خاص مرمتي ڪم، ڪاهي کان عمرڪوٽ روڊ وايا چنيسري موري يو سي پٽ، پٽيٽي روڊ 0.00 کان 5.00 ڪلوميٽر (1 1/2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح سان) (ڪل ڊيگهه 7.00 ڪلوميٽر).	194.381	9.719	5000/- رپيا	جون 2026 تائين
5	حصو (الف) خاص مرمتي ڪم، ڪاهي کان ڳوٺ حاجي محمد مري ڍڪائي، يو سي ڪاهي تائين روڊ، 0.00 3.20 ڪلوميٽر (1 1/2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح سان). حصو (ب) خاص مرمتي ڪم، ڳوٺ سمن آباد، يو سي ڪاهي روڊ، 0.00-1.00 ڪلوميٽر (1 1/2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح سان). حصو (ت) خاص مرمتي ڪم، ڪاهي شهر باءِ پاس روڊ، 0.00-2.00 ڪلوميٽر (1 1/2 انچ ٿلهي اسفالٽ سطح سان) (ڪل ڊيگهه 6.20 ڪلوميٽر).	193.591	9.679	5000/- رپيا	جون 2026 تائين

ٽينڊرن جو شيڊيول هيٺين ريت هوندو:

1. ٽينڊر دستاويز، جيڪي ضروري ڄاڻ تي ٻڌل آهن، SPPRA جي ويب سائيٽ (http://portalsindh.eprocure.gov.pk) تان حاصل يا ڊائونلوڊ ڪري سگهجن ٿا، يا شايع ٿيڻ جي تاريخ کان وٺي هيٺ صحيح ڪندڙ جي آفيس مان حاصل ڪري سگهجن ٿا. 5,000 روپيا ٽينڊر في (ناقابل واپسي) هوندي، جيڪا پي آرڊر جي صورت ۾ "ايگزيڪيوٽو انجنيئر پراونشل هاءِ ويز ڊويزن سانگهڙ" جي نالي جمع ڪرائڻ ضروري آهي، جيڪا اِي_بڊ سان گڏ لڳل هئڻ ۽ EPAD جي ويب سائيٽ تي اپلوڊ ڪرڻ لازمي آهي.
2. ڀهرين ڪوشش ۾ بڊنگ 27-02-2026 تائين صبح 09:30 وڳي تائين اِي_بڊ سسٽم ذريعي جمع ڪرائي ويندي. گڏوگڏ بڊ سيڪيورٽي، جيڪا هر ڪم لاءِ ڄاڻايل آهي، ڪال ڊپازٽ جي صورت ۾، پاڪستان جي ڪنهن به شيڊيول بينڪ مان جاري ڪيل هجڻ گهرجي جيڪا "ايگزيڪيوٽو انجنيئر پراونشل هاءِ ويز ڊويزن سانگهڙ"، نالي سان اِي_بڊ سان لڳل هئڻ ۽ EPAD جي ويب سائيٽ تي اپلوڊ ڪرڻ لازمي آهي.(SPPRA جي قاعدي 37 تحت سب رُول (1) ۾ ترميم، نوٽيفڪيشن 25 آگسٽ 2023).
3. ٽرڊ پارٽي يا آڇ ڏيندڙ سان تعلق نه رکندڙ ذاتي اڪائونٽس مان جاري CDR ڪي قابل قبول نه سمجهيو ويندو.
4. بغير نالي جيCDR ڪي قابل قبول نه سمجهيو ويندو.
5. آڇ ساڳئي ڏينهن 11:00 وڳي کولي ويندي، E-PADS ذريعي، "ايگزيڪيوٽو انجنيئر پراونشل هاءِ ويز ڊويزن سانگهڙ" جي پويان، آڇ ڏيندڙ يا سندن مجاز نمائندن جي موجودگيءَ ۾، جيڪي ٽينڊر کولڻ واري ڏينهن شرڪت ڪرڻ ڪندا، جيئن SPP Rules, 2010 (تاحال ترميم شده) موجب پروڪيورنگ ايجنسي جي نوٽيفاءِ ڪيل ڪميٽين طرفان مقرر ڪيو ويو آهي.
6. آڇ کولڻ کان اڳ اصل ٽينڊر فيس ۽ بڊ سيڪيورٽي مهربند لفافن ۾ هٿو هٿ يا رجسٽرڊ ميل ذريعي آفيس ۾ جمع ڪرائڻ ضروري آهي.
7. جيڪڏهن ڀهرين ڪوشش تي ڪا موٽ نه ملي ته ٽيهر 17-03-2026 تائين صبح 09:30 وڳي تائين جمع ڪرائي سگهجي ٿي، ۽ ساڳئي ڏينهن 11:00 وڳي آڇون کوليون وينديون. ٽينڊر جا دستاويز پڻ 16-03-2026 تائين ڊائونلوڊ ڪري سگهجن ٿا.
8. جيڪڏهن آڇ کلڻ واري ڏينهن پروڪيورمينٽ ڪميٽيءَ جو ڪو ميمبر هيڊ ڪوارٽر کان ٻاهر هجي يا حڪومت عوامي موڪل جو اعلان ڪري، ته آچون اڳئين ڪم ڪارواري ڏينهن يا پروڪيورنگ ايجنسي جي اعلان ڪيل تاريخ تي کوليون وينديون.
9. جيڪڏهن ڪو جعلي دستاويز مليو، ته ٽينڊر بغير ڪنهن معاوضي جي رد يا منسوخ ڪيو ويندو، ۽ قاعدن موجب سزا لاڳو ڪئي ويندي.
10. واڪ جو مدو نوي (90) ڏينهن آهي.

اهليت جو معيار:

a. درست NTN سرٽيفڪيٽ.
b. درست SRB رجسٽريشن سرٽيفڪيٽ.
c. سراسري ساليانو مالي ٽرن اوور آخري پنجن سالن ۾ (2020_21، 2021_22، 2022_23، 2023_24 ۽ 2024_25) اسڪيم /پروجيڪٽ جي لاڳاپيل قيمت کان گهٽ نه هئڻ گهرجي.
d. ICAP ۾ رجسٽرڊ آڊٽ فرم کان آخري پنجن سالن جون ساليانو آڊٽ رپورٽون (2020_21، 2021_22، 2022_23، 2023_24، 2024_25).
e. آخري 03 سالن ۾ 2022_23، 2023_24، 2024_25 ڪم جي اندازي واري قيمت جي مقابلي ۾ گهٽ ۾ گهٽ 15 سيڪڙو يا وڌيڪ سراسري بيلنس (مالي سال جي بندش وارو بيلنس) هجڻ گهرجي. نئين بينڪ سرٽيفڪيٽ (اصل ۾) سان گڏ جمع ڪرائڻ ضروري آهي، جنهن ۾ ڏنل مدت جو سراسري سالانه بيلنس ظاهر هجي.
f. آخري 03 سالن ۾ ساڳئي نوعيت جي ڪم ۾ تجربو.
- گهٽ ۾ گهٽ هڪ اهڙو ڪم، جنهن جي قيمت ڪم جي اندازي جي قيمت جو 20 سيڪڙو هجي؛ يا
- گهٽ ۾ گهٽ ٻه اهڙا ڪم، هر هڪ جي قيمت ڪم جي اندازي جي قيمت جو 50 سيڪڙو هجي.
g. درست PEC سرٽيفڪيٽ (جون 2026 تائين) لاڳاپيل شعبن ۾ ڪيٽيگري ڪوڊن سان (جتي لاڳو ٿئي).
h. آخري ٽن سالن جا ساليانو انڪم ٽيڪس ريٽرنز (2022_23، 2023_24، 2024_25).
i. درخواست ڏيندڙ / مالڪ جي سڃاڻپ لاءِ CNIC جي ڪاپي.
j. مالڪي يا ڪرائي جي دستاويزي ثبوت سان اسفالٽ پلانٽ سميت مشينري ۽ سامان جي فهرست.
k. انجنيئرنگ، ٽيڪنيڪل ۽ پروفيشنل اسٽاف جو بايو ڊيٽا، مڪمل تفصيل سان تجربو، دستاويز ۽ خدمتن جو عرصو.
l. حلف / عهد نامو ته فرم ڪڏهن به بليڪ لسٽ نه ڪيو ويو آهي ۽ ڪنهن به حڪومت/نيم_سرڪاري اداري سان ڪيس يا ليٽيگيشن ۾ شامل نه رهيو آهي.
m. اصل دستاويز: سڀ اصل دستاويز پروڪيورمينٽ ڪميٽيءَ جي تصديق لاءِ ڏيکارڻ لازمي آهن.
n. ٽيڪنيڪل پروپوزل دوران ڪنهن به قسم جي ترميم جي اجازت نه هوندي.

ايگزيڪيوٽو انجنيئر
پراونشل هاءِ وي ڊويزن
سانگهڙ

INF/KRY/488/2026

I WORK FOR SINDH — A JOB PORTAL BY INFORMATION DEPARTMENT — www.iwork4sindh.com

نصرپور ويجهو بس موٽرسائيڪلن ۽ ٽڪر، هڪ جڻو فوت، 3 جڻا زخمي

بروهي موري بس اسٽاپ وٽ بس موٽر سائيڪلن ۾ زوردار ٽڪر ٿي پيو

حادثي جي نتيجي ۾ عبدالله، اميرمعاويه لغاري ۽ آرائين برادري جا ٻه جڻا زخمي ٿيا

زخمين کي نازڪ حالت ۾ اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي عبدالله لغاري فوت ٿي ويو

سيوهڻ: قلندر لال شهباز جي مزار تي آءِ جي سنڌ جاويد عالم اوڍو دعا گهري رهيو آهي

هن ڀيري قلندر جي ميلي ۾ سيڪيورٽي جا خدشا موجود هئا، آءِ جي سنڌ

راڻيپور ۽ ڀرپاسي بدامني تي ڪنٽرول نه ٿيو، هٿيارٻندن جي گهر تي چڙهائي، لکين رپين جي ڦرلٽ

ٽيچر ڪالوني ۾ سائين ڏني عباسي جي گهر 6 اڻڄاتل هٿيارٻندن داخل گهرڀاتين کي يرغمال بڻايو

هٿيارٻندن 25 تولا سون، 10 لک روڪ، 5 موبائل فون، هڪ بندوق، پسٽول ۽ ٻيو قيمتي سامان ڪٽي فرار ٿي ويا

ڦر ۾ ملوث جوابدارن کي گرفتار ڪري سامان ۽ رقم واپسي ڪرائي وڃي: متاثر عباسي

ٽنڊوالهيار: گولاڙچي لڳ پاڻي جي موٽر مان ڪرنٽ لڳڻ سبب 17 سالن جو نوجوان فوت

اڏيرولال لڳ پرائمري اسڪول جي عمارت زبون حال هجڻ خلاف احتجاج

شاگردن ۽ ڳوٺاڻن تعليم ڪاتي متعلقه خلاف مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي

اڏيرولال: ڳوٺاڻا ۽ اسڪولي شاگرد تعليم ڪاتي خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

حيدرآباد: واسا جا ملازم پگهار نه ملڻ خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

بدين ۾ بدامني چوٽ چڙهيل، نامعلوم چور ڪيبن جا تالا ٽوڙي سامان ڪڍي فرار

سنڌ زرعي يونيورسٽي ۾ زرعي انجنيئرنگ ۽ ٽيڪنالاجيز بابت عالمي ڪانفرنس شروع

بلڙي جي ڪارخاني جي ڇت تان ڪرڻ سبب پورهيت فوت

شگر گدام جي ڇت مٿان ڪم ڪرڻ دوران نبي بخش هيٺ ڪري پيو

نازڪ حالت ۾ اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي هو دم ڌڻي حوالي ٿي ويو

27 ترميم آئين ۽ قانون کان بغاوت: ناصر محمود سومرو

سڳڻين ۾ سرڪاري پلاٽ تان بن ڏرين ۾ جهيڙو، گرفتار ۽ آزاد

گولاڙچي بي آءِ ايس پي سينٽر تي ڇڪتاڻ، 6 عورتون زخمي

هالا ۾ تاريخي قبرستان تي قبضي خلاف احتجاجي ريلي

سيوهڻ: ڪمشنر حيدرآباد قلندر جي ميلي ۾ ايوارڊ ورهائي رهيو آهي

ڪوٽڙي سائيٽ ۾ پيپٽ ۾ پاڻي جي ڪوٽ خلاف رهواسين جو ڊي سي آفيس اڳيان احتجاج

حضرت لال شهباز قلندر رح جي ساليانو عرس مبارڪ جي اختتامي تقريب، محفل موسيقي

ڪوٽڙي پوليس جي زيادتين خلاف رهواسين جو احتجاجي مظاهرو

جامشورو لڳ قتل ٿيل صبير پنهور جو ڪيس 8 جوابدارن خلاف داخل، ڏڏ ڇوڙ شروع

سنڌ ۾ ڪٿي به ڪير ٿو اچي ته ٺٺ ته هڪ ڳالهه ڪو اغوا ٿيڻ به ڪونهي ... اسلام آباد ۾ ٿرڪولي لاءِ سنڌ ۽ بلوچستان

حيدرآباد: محرابپور ۾ ٽرين جي حادثي سبب عوام سخت ڏکيائين ۾ آهن

خيرپور ناٿن شاهه: قومي عوامي تحريڪ جو سربراهه اياز لطيف پليجو جلسي کي خطاب ڪري رهيو آهي

شهدادپور ۾ سالياني وارداتن بعد شاهڻ مان مٽي چوري، رهواسين پاران نوٽيس وٺڻ جو مطالبو

ڪوٽڙي جي ايڇ ڪيو اسپتال عملي جي ايم ايس خلاف احتجاجي مظاهرو

خيرپور لڳ گاڏيءَ جي ٽڪر سبب هڪ جڻو زخمي

نوابشاهه ۾ ڊويزنل انڊر 25 اسپورٽس فيسٽيول جو افتتاح، مختلف ضلعن مان ٽيمون پهچي ويون

هالا ۾ معذورن جو ڪوٽا تحت نوڪرين نه ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ٻلڙي شاهه ڪريم ۾ اغوا ٿيل نياڻي زکيرا رند جي بازيابي لاءِ احتجاجي دڙي روڊ بلاڪ

خانپورمهر ۾ ڪڪرائي برادري جي ماڻهن پاران ٻانهن جي زيادتي خلاف احتجاج

خيرپور ۽ ايڪسائيز ۽ ٽيڪسيشن نارڪوٽڪس پاران ڪارروائي، ٻن جوابدارن کان چرس بر آمد

هالا: معذورن نوڪرين نه ملڻ خلاف احتجاج ڪري رهيا آهن

راڻيپور ۾ درازا ماڻٽر شاخ جي ڪاٽي تي ٿيڻ خلاف آبادگار جو احتجاجي ڌرڻو

شڪارپور ۾ بچايو تحريڪ جي نئين چونڊيل عهديدارن جي حلف وفاداري تقريب

ڪنڊيارو ۾ ڏاڙهون لڳي ٽنڊو جهنيجا شاهه دوست جي رهواسين وچ ۾ تڪرار

فورن جي فائرنگ ۾ لاٽري شهيد ٿيڻ تي احتجاج... ڏهن ڏينهن کان پوءِ جوابدار گرفتار نه ٿيا

حيدرآباد: ڪمشنر حيدرآباد تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

اسلام آباد: هڪ نائي روڊ ڪناري اسٽال تي ماني پچائي رهي آهي

جهڏو ۾ نوجوان جي قاتلن جي گرفتاري لاءِ ڳوٺاڻن جو احتجاج

ٽنڊوآدم ۾ مختيارڪار جي مختلف تعليمي ادارن جو دورو، تدريسي عمل ۽ بنيادي سهولتن جو معائنو

پنجاب ۾ سنڌو دريا مان زبردستي ڪئنال ڪڍڻ جو ڪم هلندڙ آهي: رياض چانڊيو

شڪارپور: شڪارپور بچايو تحريڪ جا عهديدار حلف کڻي رهيا آهن

سڪرنڊ: ... ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ کٽڻ واري ٽيم کي ٽرافي ڏئي رهي آهي

پنوعاقل ۾ ميونسپل ملازمن جو جبري برطرفي خلاف احتجاجي مظاهرو

ٽنڊوالهيار ايس سي چيئرمين جو ترقياتي ڪمن جو جائزو وٺڻ لاءِ دورو

ڪمال ديرو ۽ جسٽم پاران وڌندڙ بدامني ڪيپٽالي تڪرار خلاف پيدل امن مارچ

بدين پوليس ڪارروائي، آئيس هٿ، هڪ جوابدار گرفتار

ڪنڊيارو ۾ پوليس پاران اگهن جي چيڪنگ

بهادر پوليس جوانن پهچي جانين جا نذرانا ڏيئي قانون جو اڳ ڀرو ثابت ڪيو، ايس ايس پي

سنڌ ۾ امن جي صورتحال بهتر ناهي، بدامني روزانو وڌي رهي آهي: مولانا راشد محمود سومرو

حيدرآباد: ٿلهي سبزي منڊي ۾ مرچ ڍڪ لاءِ رکيل آهن

ٽنڊو محمد خان شاگردن جي تخليقي صلاحيتن لاءِ ضلعي ليول اسٽيم مقابلا ۽ سائنس ميلو منعقد

شاگردن ۽ شاگرديائڻين جديد سائنسي ماڊلز، تخليقي منصوبا ۽ عملي تجربا جي نمائش ڪئي

پوهيل لغاري ۾ سنڌي قوم جو وقار بحال ڪرڻ لاءِ اڳتي وڌو: قادر مگسي

ڏي جي نديم ٿاهر 1500 ملازم پوري ڪري ايم جي گهرج بعد صوبائي حڪومت کي خط لکيو

ضلعي ڪوٽ ڪورٽ ۾ انصاف نه ملڻ تي وڪيلن جو احتجاج

ڪنڊيارو: غلام مرتضيٰ جتوئي ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

سيڪريٽري پريس ڪلب جي چونڊ، نظر حسين منگي، ماجد شاهه ۽ اشفاق شيخ ڪامياب

حضرت سچل سرمست جي ساليانو عرس جي حوالي سان سچل يادگار ڪميٽي جو اجلاس 12 فيبروري تي منعقد ڪيو ويندو

ڏکڻ جي برادري جو مسئلو ۽ جهيڙي نبيلن تي حل ڪيو ويندو: سيد لعل شاهه

لاڙڪاڻو: سنڌو درياهه جا منظر ڪناري نظر اچي رهيا آهن

لاڙڪاڻو: ٻارڙا گرمي ۾ کيڏي رهيا آهن

ڇپيندڙ ۽ پبلشر: ... عبرت پرنٽنگ پريس حيدرآباد تان ڇپائي شايع ڪيو.